

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG D.D. 3 JUNI 2025

Vergaderzaal 5

1. Kennis nemen van onderzoeksrapport naar ondermijning Rekenkamer Dordrecht

Voorzitter: Mevrouw Van Vugt-Roose

Raadsgriffier: Mevrouw Vermeulen

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Aarden (Partij voor de Dieren)

Mevr. Van den Aardwegh-van Leeuwen (CDA)

Dhr. Burakçin (GroenLinks)

Dhr. Droog (ChristenUnie/SGP)

Mevr. Jager (Beter voor Dordt)

Mevr. Kamphuis (SP)

Dhr. Kolkilic (DENK)

Mevr. Kruger (GroenLinks)

Dhr. Van der Net (VVD)

Dhr. Pauwels (Partij van de Arbeid)

Mevr. Striebeck (VSP)

Portefeuillehouder: burgemeester P. van der Velden

Ambtelijke ondersteuning: Dhr. Oostlander

Overige aanwezigen: Dhr. Bekkering

De voorzitter: **Goedenavond**, we gaan beginnen. Dan doen we het even zonder burgemeester. Ik wil iedereen hier van harte welkom heten, de raads- en commissieleden en ook de mensen hier achter ons. Ook de ambtelijke ondersteuning en de mensen van het onderzoeksbureau. Ik kan u allemaal voorstellen, maar we doen toch een voorstelrondje. Dan nemen we dat op die manier in een keer mee. En dat doen we ook vanwege het verslag. Als ik nog hier links begin.

Mevrouw Vermeulen: Laurette Vermeulen, commissiegriffier.

De heer Bekkering: Joachim Bekkering, onderzoeker en adviseur bij Pro Facto. En een van de onderzoekers die namens de Rekenkamer gewerkt heeft aan het rapport.

De heer Oostlander: Steven Oostlander, voorzitter van de Rekenkamer Dordrecht.

De heer Van der Net: John van der Net, Dordtse VVD.

De heer Aarden: Tristan Aarden, Partij voor de Dieren.

De heer Droog: André Droog, ChristenUnie/SGP.

De heer Burakçin: Necdet Burakçin, GroenLinks Dordrecht.

Mevrouw Kruger: Kitty Kruger, GroenLinks.

De heer Pauwels: Sam Pauwel, PvdA.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

Mevrouw Striebeck: Bernadette Striebeck, VSP.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

Mevrouw Van den Aardwegh-van Leeuwen: Jolanda van den Aardwegh, CDA.

Mevrouw Jager: Ineke Jager, Beter voor Dordt.

De voorzitter: En ik ben Franciske van Vugt, vanavond uw voorzitter. Eerst een kleine toelichting waarom we hier zitten. U heeft allemaal het rapport van de Rekenkamer toegestuurd gekregen. Het is een onderzoeksverslag dat gedaan is naar de ondermijning, hoe dat allemaal hier zit in Dordt. Zoals u net al gehoord heeft, Steven Oostlander, de voorzitter van de Rekenkamer, is hier aanwezig. Die zal straks beginnen met een stukje van de presentatie. En daarna wordt het overgenomen door de heer Bekkering van Pro Facto. Fijn dat u hier bent. Helemaal uit Groningen, begreep ik zojuist. Hartelijk welkom hier. En er is een kleine voorkeur, heb ik begrepen, om pas na de presentatie de vragen te stellen. Als het gaat om iets wat u ter plekke niet begrijpt, kan het natuurlijk altijd even gevraagd worden, maar de meer inhoudelijke vragen bewaren we even tot daarna. Dan denk ik dat ik jullie het woord kan geven.

De heer Oostlander: Dank u wel, voorzitter. Uw Rekenkamer is een instrument van de van de raad, zeg ik altijd. Is er om jullie te helpen als Dordtse gemeenteraad. En dat doen wij door onderzoeken te doen, en vaak kritische onderzoeken over de doelmatigheid en rechtmatigheid van het door de gemeente gevoerde beleid. Hoe kom je dan tot het idee? Jullie hebben mij vaak allemaal weleens gezien. En dan kom ik langs bij jullie. Of we hebben er met zijn allen een gesprek over. Maar wat wij ook heel vaak proberen te doen bij de selectie van onderwerpen, is onderzoeksonderwerpen te kiezen die je ook als inwoner direct raken. Zomaar weer een onderzoek naar het gemeentelijk inhuurbeleid is belangrijk, want er gaat veel geld in om, maar eigenlijk als je hier woont word je daar niet direct door geraakt. Als het gaat over parkeren, wegafsluitingen of dingen als veiligheid, dan staat dat bij heel veel mensen hoog op de lijst, maar ook bij jullie allemaal als raadsleden. Toen wij inventariseerden van, wat zijn belangrijke onderzoeksonderwerpen, kwam dit naar voren. Maar je ziet het ook naar voren komen uit allerlei onderzoeken onder bewoners. De keus was eigenlijk best eenvoudig gemaakt om een onderzoek te doen naar ondermijning. Dan toetsen wij altijd van, is dit eigenlijk wel een gemeentelijke taak? Want politiewerk is geen gemeentelijke taak.

Dat doet de politie. Maar ondermijning, daar zal Joachim zo nog iets meer bij stilstaan, is wel degelijk een gemeentelijke taak. Werken ook veel mensen op dat vlak. Gaat ook best wel geld in om. En toont aan dat het daarmee belangrijk is. Het is ook een gevoelig onderwerp. Toen wij het onderwerp aankondigden in het jaarplan, nu meer dan een jaar geleden, belde de vorige burgemeester binnen een uur. Dat had ik nog nooit meegemaakt, dat hij zo snel belde. En niet omdat hij erop tegen was, maar hij zei, let op, je doet onderzoek naar ondermijning, je moet wel voorkomen dat je niet lopende onderzoeken, strafrechtelijke processen schaadt. En daar heeft hij natuurlijk gelijk in, want daar hebben we allemaal hetzelfde belang in. Je moet zorgen dat je de boel niet verstiert. We hebben daar met hem goede werkafspraken gemaakt. En ook met de huidige burgemeester die nog een keer bevestigd. In het onderzoek zijn we eigenlijk dit soort casussen, die geheim moesten blijven, niet tegengekomen. Je ziet dat het team wat erop werkt heel constructief en zorgvuldig heeft gewerkt om dit soort issues te voorkomen. Ook in de, hoe zeg je dat, interviews is dat niet aan de orde gekomen. En de rapportage doen we eigenlijk altijd. Feitelijke concepten leggen we voor, voor controle op feitelijke onjuistheden, maar ook op vertrouwelijke aspecten. En wij waren er eigenlijk heel blij om, daarom markeer ik dit ook, dat wij nergens punten naar voren hadden gebracht die echt vertrouwelijk moesten blijven. Als er onderzoeken spelen, juridische issues, strafrechtelijke issues, heeft de burgemeester daar sowieso denk ik met u een werkafpraak over hoe u daarover wordt geïnformeerd. Dit onderzoek ging echt over het beleid. En Joachim, misschien wil jij even toelichten hoe wij tot die resultaten zijn gekomen.

De heer Bekkering: Zeker wil ik dat. Dank, Steven, voor je inleiding. Een deel van u heb ik al eerder ook getroffen bij de kick-off van het onderzoek. Voor een deel van u is het al bekend wat ik ga vertellen. Maar het leek ons toch goed om u nog even mee te nemen in hoe we het onderzoek hebben uitgevoerd. Steven zei al, ondermijning is een heel veelzijdig onderwerp. En dat maakt dat we ook een vrij uitgebreide hoofdvraag hebben geformuleerd, met verschillende onderzoeksthema's. Het eerste thema is de aard en omvang van de ondermijning, waarbij we hebben onderzocht welke vormen van ondermijning, criminaliteit komen er nu voor in de gemeente? Heeft de gemeente daar zicht op? Weet de gemeente wat er speelt, als het gaat om ondermijning? En hoe is de informatiepositie van de gemeente? Daarnaast hebben we een analyse gemaakt van het beleid wat u heeft, de documenten die u heeft vastgesteld. En met name, welke doelstellingen staan daarin, welke concrete acties en uitgangspunten worden daarin geformuleerd? Want uiteindelijk, Steven zei al, ging het om het beleid. Maar de aanpak van ondermijning, de uitvoering hangt wel mede samen met, hoe werkbaar is het beleid en wat staat er in het beleid? Dat is ook een belangrijk onderdeel geweest van dit onderzoek. De kern ging echt om de uitvoering. Hoe wordt de aanpak van het papier vertaald in de praktijk? Wat gebeurt er om ondermijning in de gemeente Dordrecht aan te pakken? Vijfde thema gaat over weerbaarheid. Wij zeggen altijd als we dit soort onderzoeken doen, een ondermijningsaanpak valt of staat met weerbaarheid en bewustwording. Zijn medewerkers van de gemeente, zijn raadsleden ook zich bewust van ondermijningsrisico's? Wat speelt er? Hoe kun je daarmee omgaan? En ook, waar kun je met signalen terecht? Wat moet je daarmee? En daarom is weerbaarheid ook altijd een belangrijk onderdeel van de onderzoeken die wij doen.

Tot slot hebben we, en ook een aantal van u zijn erbij aanwezig geweest, met u gepraat over, wat is de rol van de gemeenteraad als het gaat over de aanpak van ondermijning? Mede ook omdat, wat ik net zei, dat beleid wel een belangrijke pijler is onder de uitvoering en de aanpak. En hoe ziet u dan als raad uw rol? Daar zal Steven straks nog iets meer op ingaan. Misschien goed om nog even kort een toelichting te geven op, wat hebben we gedaan om dit onderzoek uit te voeren? We zijn begonnen met een documentenstudie, waarbij we veel documenten hebben bestudeerd, met name voor het deel van het rapport dat gaat over beleid. Dan kunt u denken aan het Integraal Veiligheidsplan, uitvoeringsprogramma's, beleidsnota's, raadsbrieven, maar ook een aantal documenten die wat meer ingaan op de aard en omvang van ondermijning en een aantal stukken over weerbaarheid. We hebben een aantal algemene interviews gevoerd met medewerkers van de gemeente, maar ook met samenwerkingspartners van de gemeente. Denken aan de politie, het OM, het RIEC, de Sociale Dienst, de Omgevingsdienst. Partners die in Dordrecht een belangrijke rol spelen in de ondermijningsaanpak. En juist omdat de gemeente een regierol heeft als het gaat om ondermijning, vinden wij het ook altijd belangrijk om dan in te gaan op, wat is de rol van de samenwerkingspartners en hoe kijken zij naar het ondermijningsbeleid? We hebben ook een gesprek gevoerd met de burgemeester, waarin we met de burgemeester hebben gesproken over relevante vraagstukken rondom ondermijning en de uitvoering daarvan. Er is een groepsgesprek geweest met medewerkers, waarbij we met zeven medewerkers hier in het huis, die nauw betrokken zijn bij de aanpak, hebben gepraat over met name de uitvoeringsvragen. Hoe wordt die aanpak van het papier doorvertaald in de praktijk? Maar bij dat gesprek is er ook heel duidelijk aandacht geweest voor het stukje weerbaarheid en bewustwording. Datzelfde hebben we gedaan met u als raad, waarbij we ook met u als raad hebben gepraat over, waarom bent u als raadslid interessant voor criminelen eventueel? Dat was, vond ik zelf, een heel mooi gesprek om met u te mogen voeren. Daarnaast hebben we een aantal observaties gedaan. De gemeente Dordrecht heeft een regietafel, waarbij op strategisch niveau door medewerkers van de gemeente en ketenpartners wordt gepraat over de ondermijningsaanpak. En wij zijn als onderzoekers bij dat overleg aanwezig geweest. Daarnaast hebben we een keer een hele dag meegelopen met integrale controles. Daar kunt u in het rapport meer over lezen. Onderdeel van de ondermijningsaanpak is ook het uitvoeren van controles vanuit team veiligheid, handhaving van de gemeente, wederom weer met die ketenpartners. En wij mochten, en dat is voor dit onderzoek heel waardevol geweest, een dag meelopen met het team dat die controles deed. Tot slot hebben we een casestudie uitgevoerd, mede op verzoek van u als raad, waarbij we hebben gekeken, hoe verhoudt de algemene ondermijningsaanpak zich tot de initiatieven die voortkomen uit het programma rondom Dordt West? En hoe kunnen die twee verschillende aanpakken elkaar nu aanvullen en elkaar versterken? En die casestudie hebben we ook ingevuld door met verschillende mensen interviews te houden. En wederom weer mensen binnen de gemeente, maar ook mensen buiten de gemeente die heel nauw betrokken zijn bij dat Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid Dordt West. Steven heeft mij ook gevraagd om nog even kort in te gaan op het begrip ondermijning. Waar hebben we het nu over als het gaat over ondermijning? Daar zitten eigenlijk twee belangrijke elementen in. Het gaat vaak over georganiseerde criminaliteit. Vormen van criminaliteit waarmee veel geld wordt verdiend.

Denk aan drugs, vastgoed, witwassen, mensenhandel. Dat zijn de voorbeelden van ondermijning. Maar een kernelement van ondermijning is, en daar wordt ook in het rapport wel wat dieper op ingegaan, dat de onder- en bovenwereld zich met elkaar vervlechten. Criminelen maken gebruik van de bovenwereld, maken gebruik van inwoners, maken gebruik van de gemeente, maken gebruik van bedrijven om hun criminele activiteiten te kunnen ontplooiën. Dat is een belangrijk kenmerk van ondermijning. Ik heb nog een aantal voorbeelden voor u meegenomen, onder andere over witwassen, maar ook, en die breng ik hier heel bewust even in beeld, bedreiging van bestuurders, van raadsleden. Ook dat is een vorm van ondermijning door georganiseerde criminaliteit die burgemeesters bedreigt, die raadsleden bedreigt. Ook dat is een belangrijke vorm van ondermijnende criminaliteit. Tot slot van mijn kant, en dan geef ik het stokje, met permissie van de voorzitter, weer over aan Steven, doen wij als onderzoeksbureau dit soort onderzoeken best wel veel. Wij hebben in veel gemeenten onderzoek gedaan naar de gemeentelijke aanpak van ondermijning. En ons viel op dat Dordrecht zich daarbij eigenlijk op vier punten best wel onderscheidt van andere gemeenten. En het leek ons wel goed om u daarin mee te nemen. En eigenlijk het belangrijkste is dat doelen en acties van begin tot eind samen met ketenpartners bedacht, uitgevoerd en besproken worden. De ondermijningsaanpak in Dordrecht is echt een aanpak van de gemeente, samen met de ketenpartners. En dat is in andere gemeenten, waar wij deze onderzoeken doen, best wel regelmatig niet het geval. De ketenpartners voelen zich hier echt onderdeel van de ondermijningsaanpak. En dat is iets wat u als gemeente best wel heel goed heeft gedaan. Tweede hele positieve onderscheidende punt is dat u in het Integraal Veiligheidsprogramma specifieke aandacht heeft voor de vraag, wat kunnen ondernemers en inwoners doen om bij te dragen aan het tegengaan van ondermijning? Dat was een hele mooie passage die u daarover in uw IVP heeft staan. En ook dat zien we bij heel veel andere gemeenten niet, dat er specifiek op dat punt wordt ingegaan. Een na laatste punt, wij vernamen ook dat er in de tweejaarlijkse uitvoeringsplannen, we hebben ze ook gelezen, concrete actiepunten zijn opgenomen. Steven zal straks nog wat meer ingaan over hoe concreet het beleid is. Maar ook dit is wel een punt wat ons positief opviel. Dat u echt erin geslaagd bent om het algemeen Integraal Veiligheidsprogramma met elkaar door te vertalen in concrete actiepunten. Dat is best een prestatie. En tot slot wordt er in deze gemeente minstens één keer per jaar een bewustwordingssessie voor medewerkers georganiseerd. En ook daar onderscheidt Dordrecht zich positief van andere gemeenten. Ik was ooit een keer voor een onderzoek in een gemeente waar dit voor het eerst in tien jaar was dat medewerkers met mij over ondermijning praatten. En dan zie je dat als daar jaarlijks aandacht voor is dat dat best wel belangrijk is ook in het welslagen van de aanpak. Dan, voorzitter, geef ik het stokje, als u dat goed vindt, over aan Steven.

De voorzitter: Ik vind dat goed. Maar ik maak ook van de gelegenheid gebruik om de portefeuillehouder, onze burgemeester, van harte welkom te heten hier. En dan gaan we nu weer door met de presentatie.

De heer Oostlander: Tevredenheid, dat is eigenlijk wat je hoort. Het is best bijzonder dat ... Het is niet best bijzonder dat iets goed gaat, het is best bijzonder dat een Rekenkamer niet op alle slakken zout legt.

En '...' probeert aan te geven, er gaan eigenlijk ook best veel dingen goed. Dingen waar rekenkamers vaak op aanslaan. Je moet planmatig werken. Niet maar van lalala, we doen wat, maar werk op een planmatige manier, probeer vooruit te werken, probeer je acties in gang te zetten. Doe dat op een gestructureerde manier. Dat is hier in Dordrecht goed geregeld. Dat is bijzonder en fijn. Wat ook belangrijk is, er daar staat een kaartje in het rapport, daar kun je dit eigenlijk zien, Dordrecht is door zijn geografische ligging best een risicogebied. Er zijn havens, er zijn grote snelwegen, het is in de buurt van een grote internationale haven in het buitenland, Antwerpen. En dat zijn allemaal factoren die maken dat je eigenlijk best een hoog risicoprofiel hebt. Spelen nog wel een paar dingen een rol, maar dit zijn belangrijke voorbeelden. Dat wordt onderkend van, dat wordt gezien van, dit is een aandachtspunt, daar moeten wij alert op zijn. Dat jongeren niet in drugscriminaliteit belanden, omdat ze worden geronseld om in havens containers te gaan uithalen. Dat soort dingen. Dat is echt allemaal in scope. En wat minder goed in scope is, is van, en waar zit die activiteit dan precies? Is het die autohandel, zijn het al die kapsalons, is het drugsproductie of drugstransport? Dat is eigenlijk nog minder goed in beeld. Zou je kunnen zeggen, dat is logisch, want het is illegaal, je weet niet hoe groot het is. Maar het gaat wel net iets verder. Want op basis van wat je ziet aan veroordelingen en aanhoudingen, kun je wel degelijk beredeneerde inschattingen maken van de aard en omvang van de problematiek in je eigen stad. Dat is onze oproep ook, probeer dat net iets beter te doen. En daar kun je gebruikmaken van mensen die in de wijk wonen. Ik weet niet of jullie dat zelf ook doen als je rondfietst dat je denkt, alweer een kapsalon, hoe moet die hier rondkomen? Of, hoeveel shoarmazaken heb je nodig eigenlijk? Dat soort gedachtes heb ik weleens als ik ergens rondfiets. En dat hebben jullie denk ik ook allemaal. En dat zijn ogen en oren. En dat moet je melden. En daar moet de gemeente, de organisatie ook gebruik van proberen te maken. De beleidsketen is eigenlijk best goed op orde. Er zijn duidelijke uitvoeringsplannen. Er is een goede planning, gaf ik net al aan. En er zijn meetbare doelen van, we willen zoveel invallen gaan doen of minimaal zoveel controles gaan verrichten. En dat is mooi. Je kan moeilijk bepalen of dat echt bijdraagt aan het terugdringen van criminaliteit en aan het terugbrengen van ondermijning. Je ziet wat cijfers in de rapportage over aantallen invallen, aantallen controles. Als je een optimistisch mens bent, en dat ben ik, dan zou je kunnen zeggen, er lijkt sprake van een lichte daling op onderdelen. Maar dan moet je wel echt voorzichtig zijn. Plus, het is maar over een paar jaar en de meting is heel beperkt. Maar het is in ieder geval niet zo dat het op alle fronten gigantisch stijgt. Dat is eigenlijk positief. Blijft lastig te bepalen of dat komt door het beleid of dat het komt, omdat het economisch goed gaat en dat er bijvoorbeeld weinig werkloosheid is. Dat zou ook maar kunnen. Dordrecht heeft een belangrijke regierol met de omliggende gemeenten. Is denk ik ook in oppervlakte geloof ik de grootste gemeente, na Rotterdam natuurlijk, van de regio. Heeft daardoor ook een regierol. Wordt goed op opgepakt. En die vindt ook steun. Er wordt onderling goed samengewerkt, intensief. Intensief contact in overlegvormen is belangrijk. Nationaal Programma, misschien nog even goed om bij stil te staan. We hebben in de selectie van het onderzoek met elkaar ook in de voorbereiding gesproken, moeten we specifieke wijken gaan kiezen? Krispijn was een naam die we toen een aantal keren hoorden. En toen hebben gezegd met elkaar, laten we dat niet doen. Dat is stigmatiserend. En dat willen we eigenlijk helemaal niet. Maar er is wel het Nationaal Programma Dordt West.

En laten we daar dan gewoon bij aansluiten. Dat is een extra investering in activiteit. Niet alleen gericht op ondermijning, maar gewoon op bevorderen van leefbaarheid. Uit de analyse die we hebben gemaakt rondom Dordt West zie je eigenlijk dat het ondermijningsbeeld van zo'n wijk, die aandacht behoeft, eigenlijk niet zo afwijkt van de rest van de stad. Dat is denk ik ook goed om te noemen. Weerbaarheid is belangrijk, ook in de ambtelijke organisatie. Ik wil niet al die conclusies helemaal gaan voorlezen. Maar is denk ik wel belangrijk om je voortdurend te realiseren dat ambtenaren weten veel. Ze hebben uit hoofde van hun functie toegang tot de GBA, de gemeentelijke basisadministratie, de BRP, basisregistratie persoonsgegevens. Ze kunnen zien wie welke vergunning heeft waarvoor. En daarmee ben je interessant, want mensen willen dingen weten. En daar moet je als organisatie alert op zijn, dat dat soort informatie in de organisatie blijft en alleen maar toegepast wordt voor de functie. En die bewustheid komt niet als brood uit de hemel op je neerdalen. Daar moet je actief voor werken, ook als gemeentelijke organisatie. En dat is ook een van onze aanbevelingen van, probeer aan die weerbaarheidsbevordering te doen. Voor jullie als raad ook. Ik denk dat jullie zelf niet direct toegang hebben tot heel veel vertrouwelijke informatie rondom vergunningsverstrekking. Je zult zeker af en toe dingen weten, bij grote investeringsprojecten en dat soort zaken. En dat maakt dat het ook voor raadsleden belangrijk is om daar alert op te zijn. Wie wil wat van je en op welk moment? Dat mensen je opbellen en vragen, kun je aandacht schenken aan, of dat een voetbalclub pleit voor een extra kunstgrasveld, logisch, dat hoort bij je politieke werk. Maar je hebt ook nog een andere soort van beïnvloeding. En je moet zelf altijd daar alert op zijn. Dat is belangrijk. Ik denk dat ik dit allemaal verteld heb van, probeer alert te zijn op wat belangrijk is. En dan leidt dat tot een aantal aanbevelingen. En we hadden allerlei aanbevelingen, doe dit, doe dat, doe zus en zo. Toen zei ik, dit is te veel van het goede. Het gaat eigenlijk best goed. En probeer dat goede vast te houden. En daar strekken die aanbevelingen op. Je ziet wel dat je als gemeenteraad eigenlijk best weinig weet. En ook niet hebt gevraagd nog aan het college van, wat doen we aan ondermijning, wat zijn de resultaten? En probeer daarover met elkaar in gesprek te raken van, wanneer zijn jullie als raad tevreden? Dat is een van onze aanbevelingen. We hebben in het onderzoek gezien dat er eigenlijk een effectief werkend team is, maar dat dat een beetje ad-hoc wordt gefinancierd uit potjes, uit middelen. Toen hebben we gezegd, als je het echt serieus wil aanpakken, zou je het eigenlijk ook serieus moeten financieren. Dat is een advies wat wij aan jullie willen doen. En stel meetbare doelen vast. En dat is een beetje een holle frase, bedacht ik, want dat zeggen we eigenlijk altijd als Rekenkamer. En wij zeiden tegen elkaar vandaag in de voorbespreking, wanneer zouden wij een meetbaar doel willen hebben? En toen dacht ik, ik kan het aan de raad adviseren, maar dan moet ik daar zelf ook concreter in worden. Mijn aanbod is eigenlijk, als jullie zeggen, wij willen ook graag meer inzicht in effecten en resultaten, dat de Rekenkamer zelf helpt om met een aantal concrete voorstellen te komen. Voorbeelden van, wat zou je kunnen vragen? Om jullie als raad daarbij te helpen. En dan als laatste, ik denk dat dat erg voor zich spreekt, het is belangrijk die bewustwording. En zorg dat dat bij iedereen indaalt in de organisatie, ook bij nieuwe medewerkers, zodat die vanaf hun eerste werkdag leren, ondermijning aandacht daarvoor is belangrijk voor onze organisatie. Dat waren onze belangrijkste aanbevelingen. Dank u wel.

De voorzitter: U allebei bedankt voor de toelichting op het onderzoeksrapport. En dan kunnen we al wat vragen tegemoetzien. Mevrouw Kamphuis, van SP.

Mevrouw Kamphuis: Ten eerste, dank u wel voor het onderzoek. Daar ben ik heel blij mee. Wat ik me wel afvraag, is er ook onderzoek gedaan naar indirecte bedreiging van ambtenaren of de raad? En zo ja, hoe mee om te gaan?

De heer Oostlander: U zegt indirecte bedreiging?

Mevrouw Kamphuis: Dat zijn bedreigingen van, waar woon je, wat voor auto heb je? Echt indirect.

De heer Bekkering: Dat is niet expliciet een onderzoeksvraag geweest, maar is uiteraard wel onderdeel van bewustwording en weerbaarheid. In die context is daar met name ook met de raadsleden en commissieleden wel over van gedachten gewisseld. Maar het is niet een specifieke onderzoeksvraag geweest. Maar er is in die zin wel aandacht voor geweest.

De voorzitter: De heer Pauwels, van Partij van de Arbeid.

De heer Pauwels: Dank u. Ik heb een vraag over de derde aanbeveling, namelijk concrete doelen formuleren. Heeft dat in dit soort gevallen zin? Is dat een aanpak die zich bewezen heeft? Ik kan me voorstellen dat je zegt, we moeten binnen dan en dan zoveel zaken gesloten hebben die ondermijnen. Zoiets, heeft dat zin? En dat is eigenlijk een vraag aan zowel de Rekenkamer als de onderzoeker, omdat ik ook benieuwd ben hoe dat op andere plekken in het land werkt en of dat een bewezen praktijk is?

De heer Oostlander: We hebben de aanbeveling gedaan. U moet er sowieso vanuit gaan dat wij denken dat het zin heeft. Maar ik werk die vraag verder uit door te zeggen, maar het moet gaan over dingen waar je zelf invloed op hebt. Wij kunnen niet met elkaar zeggen, we willen dat er minimaal 10 procent mensen minder door rood gaan fietsen, want daar gaan wij niet over. Dat bepalen de burgers zelf. Je kan wel zeggen, wij vragen aan de gemeentelijke handhavingsorganisatie of de politie om minimaal 100 controles per jaar te doen. Dan heb je een meetbaar doel, iets wat je zelf kunt beïnvloeden. En zo moet je dat verder uitwerken. En niet dingen zeggen als, we willen dat er in minimaal 1000 kilo ecstasy wordt opgepakt, want je hebt er geen invloed op.

De voorzitter: Mijnheer Bekkering, u heeft nog een aanvulling, denk ik.

De heer Bekkering: De onderzoeker werd ook aangesproken. Dan zal ik namens de onderzoekers antwoorden. Ik kan mij heel erg aansluiten bij het antwoord wat de voorzitter van de Rekenkamer geeft. En uw vraag was, is Dordrecht hier uniek in? Nee, deze aanbeveling komt eigenlijk in alle rapporten die wij schrijven terug. Misschien nog aanvullend op Steven. Bijvoorbeeld, een van uw doelen, is een eerlijker ondernemersklimaat. Het zou denkbaar zijn dat u dat eens wat meer specificceert. Wanneer is het ondernemersklimaat eerlijker geworden? Wat is daarvoor nodig? Wat verstaan we daaronder met elkaar? Dat is bijvoorbeeld waar u aan zou kunnen denken.

De voorzitter: Duidelijk. Heeft iemand nog vragen aan de onderzoeker of aan de heer Oostlander? Dan wil ik even de burgemeester het woord geven, om een reflectie te geven op dit rapport. Dat heeft hij ook gevraagd. Kunnen eventueel ook nog korte vragen over. We komen wel verder. U wilt er kort op ingaan.

De heer Van der Velden: Ik wil dat zeker. Laat ik zeggen, dank voor het rapport. Ik vond het een rapport met een zekere mildheid. En tegelijkertijd kan ik u zeggen dat wij eigenlijk ontzettend vanuit een eigen positie en verantwoordelijkheid met zaken bezig zijn die door de Rekenkamer al geopperd worden. Ik denk dat wij in Dordrecht op een zekere wijze, zoals beschreven in het rapport, met de ondermijning doende zijn. Maar ik wil u wel zeggen dat naar mijn mening het verzet en de snelheid hoger moet. Daar ben ik gewoon open en eerlijk in. Ook gezien mijn ervaring die ik heb gehad in het werk in mijn vorige gemeente Leiden, waar men op het terrein van ondermijning zeer ver is en ook zeer innoverend. Tegelijkertijd wordt gesproken over ogen en oren. Ik heb vast mogen stellen dat ook leden uit het hoogste orgaan een paar keer aan de bel trekken en zeggen, burgemeester, dit valt ons op, dat valt op. Dat is inmiddels opgepakt, en dat wordt ook aandacht. Twee, we zijn met een eigen actieplan bezig rondom controles en alles wat er nodig is. Dat wordt vervolgens uitgewerkt. En we hebben ook met elkaar, mede naar aanleiding van het rapport, maar ook wel eerder, hoe kunnen wij de ondermijning beter structureren en organiseren, zowel binnen afdelingsniveau als totaal? Moet de awareness verbreed worden? Ja. Als er een projectontwikkelaar komt bij vastgoed, dan kun je enthousiast zeggen, kijk eens wat hij gaat doen. Maar het is ook handig om even te kijken, waar komen de middelen vandaan? Hoe ga je dat doen? En als dat alleen bij de afdeling veiligheid is, is er weinig integraliteit. We hebben ook afgesproken om die awareness organisatiebreed op te pakken. Daarnaast denk ik dat het goed is dat de gemeenteraad, waarvan ik ook merk dat daar belangstelling is, minstens twee keer per jaar themagericht in een besloten zitting bijgepraat wordt, wat vindt er nu aan ondermijning plaats? En kom met één of twee casuïstieken, zodat je dat kan delen en ook kijken wat dat oplevert. Dat kunnen we allemaal zelf. En ik vind het aardig dat de Rekenkamer zegt, wij kunnen voorstellen maken. Ik weet niet of dat van de Rekenkamer gevraagd moet worden. Ik vind dat we ook een eigen verantwoordelijkheid hebben als organisatie, en dat ook kunnen. Ik vind dat halen en brengen van college en van de raad naar het college. Er is mede afgesproken, hoe organiseren bedrijven het? We hebben een tijd wel geen exploitatieverordening gekend. Dat vond ik een bijzondere. En de heer Van der Net, ere wie ere toekomt, heeft gezegd, wordt het geen tijd om ernaar te kijken? Als een horecaman begint zonder exploitatie, dan is het rap makkelijk. Ik denk dat de awareness, ook gezien wat we met de afdeling, een aantal medewerkers zitten hier, besproken hebben, is een stevige memo. Daar hebben we afgesproken, dat gaan we activeren, dat gaan we wegzetten, we gaan dat verbreden. Ik heb daar ook met de intredend burgemeester uitgebreid over gesproken. Die daar volgens mij ook stevige ideeën over heeft. We moeten met elkaar naar een wat hoger tempo. Want het is volgens mij niet alleen het aantal kapperszaken en shoarmazaken, dat klinkt allemaal leuk, maar er is misschien wel veel meer waar we aandacht voor moeten hebben. En daar zijn wij het denk ik wel met elkaar over eens. Dat moeten we zien. We hebben ook afspraken gemaakt met partners als belastingen en anderen hoe we de zaak verder kunnen activeren.

Ik denk, en daar heeft ook het rapport zeker een bijdrage aan geleverd, maar ik zeg net, het rapport is mild. En naar mijn mening zijn er redenen, en dat werd ook al gememoreerd, we zitten, laat ik het maar zeggen, tussen het mooie Brabant. Maar daar zit ook wel het een en ander niet alleen wat het mooi maakt. Dat is zo. Er zijn verbindingen mee met het mooie Dordrecht. Dat is zo. En we zitten tussen twee werelddhavens. Het is heel belangrijk om die awareness te vergroten, zodat we weten als we zaken doen met wie doen we dat? Wat is daarvan de achtergrond? En dan kun je tot lastige afwegingen komen. En dat moet ook integraal bekeken worden, met bijvoorbeeld de mensen die RO of volkshuisvesting in portefeuille hebben, of de mensen met handhaving. Ik denk dat hier goede zaken in zitten. Er zit een element, de capaciteitsvergroting, een structureel bedrag op de begroting. En dat is aan de raad de keuze, hebben we er wat voor over? Ik zou u willen adviseren om bij de komende nota, dat zal niet een makkelijke bevalling worden, dat realiseer ik mij, maar nadrukkelijk te kijken, wat heb je over voor de structurele inzet voor de ondermijning, in de meest brede zin? Het is mooi, nu valt het woord weerbaarheid. Om 21.30 uur heb ik een vergadering ook over weerbaarheid, in een andere context. Maar hier gaat het over, zijn we zelf in staat om? En ik vind dat de attitude hier is echt aanwezig, maar we moeten met elkaar kijken of we daar nog wat meer meters weten te maken. En wat ik belangrijk vind, dat de burgemeester minstens twee keer per jaar met de commissie in beslotenheid vergadert. En het is toeval of niet, het is mijn laatste vergaderavond, maar het is ook de eerste keer dat ik een commissie heb. En ik had gedacht 21.30 uur. Dit is volstrekt, dat zeg ik maar in alle openheid, is iets misgegaan. Maar ik zat in dit huis gelukkig. En ik ben ook blij om dit mee te maken. Er is veel te doen op ondermijning. Ik woon in een stad waar de ondermijning enorm veel betekenis heeft. Maar het heeft het hier ook, want er gebeuren dingen, als je het niet weet, dan kun je zeggen, dan weten we het niet, maar het gebeurt wel. En daar moeten we naar kijken. Ik denk dat de elementen, de aanbevelingen, daarvan zeg ik, die moeten we overnemen. Onze mensen hebben een plan de campagne gemaakt. Nog een punt erbij. Het zou goed zijn als we dat ook weten te verbinden met de omliggende gemeenten, want wij zijn organisch bijna verbonden met die omliggende plaatsen. Dat vergt ook een inspanning. Dat is binnenkort, voorzitter. Met waardering voor het rapport, want dat vind ik. En nogmaals, goede dingen gebeuren. Maar als u mij vraagt, is het voldoende? In de huidige tijdsgeest zeg ik nee. En ik ben al blij dat we de Exploitatieverordening hebben. En ik heb het ook meegemaakt dat iemand zijn Bibob-papieren niet invult. En dan wordt het interessant. En dan ontstaat er gedoe. En dan zeggen we, toch willen we dat zien. Maar dat zijn ook mensen die we allemaal meemaken in deze samenleving. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank voor uw reflectie hierop. En ook eigenlijk best wel eervol vind ik voor deze commissie dat dit uw eerste commissie was. Helaas de laatste avond. Maar toch fijn dat we er even van mochten genieten. En ik denk dat het u als onderzoeker en als voorzitter van de Rekenkamer ook goed doet dat er hier nog eens een onderstreping is van het rapport. Die hadden we natuurlijk al, de reactie van het college, maar hier wordt het nog eens bevestigd. Zijn er inmiddels nog nieuwe vragen opgekomen bij u als raad? Niet direct, hoor ik mevrouw Kruger zeggen. Toch eentje. Mevrouw Kruger, van GroenLinks.

Mevrouw Kruger: Niet zozeer direct een vraag. Maar ik vond de opmerking van de burgemeester wel goed, om zo één, twee keer per jaar eens aan de hand van casussen te kijken, zodat je ook wat meer beeld krijgt bij wat er nu precies gebeurt. Ik kan me herinneren van, ik kom natuurlijk uit de Middeleeuwen, een aantal periodes terug. Toen kwam dit onderwerp als een van de eerste weer aan de orde. En toen van iedereen gingen de ogen open van, is dat ook ondermijning? Want we noemen wel de nagelstudio's, we noemen de kappers en zo. Maar er zijn veel meer andere zaken waar je zo één, twee, drie niet aan zou denken. En dat maakt het wel interessant om het dan op die manier te gaan doen. Die aanbeveling zou ik graag willen overnemen.

De voorzitter: Sterker nog, het is beslispunt 5 uit het raadsvoorstel.

Mevrouw Kruger: Zo had ik het niet gezien. Sorry.

De voorzitter: Fijn dat u die alvast wil overnemen. Met beslispunt 5 wordt vastgesteld dat je ook twee keer per jaar ... Of dan komt er een agenderingsverzoek om met elkaar in gesprek te gaan. Zijn er nog brandende vragen? Mijnheer Van der Net? Nee? Mijnheer Droog, ik zag u nog wel, van ChristenUnie/SGP.

De heer Droog: Ik werd even getriggerd, dank u wel, voorzitter, overigens, door de opmerking van de burgemeester, dat Leiden als stad best stevige stappen zet op het gebied van ondermijning en ook met name het innoverende karakter wat daarin meegegeven wordt. En ik ben eigenlijk benieuwd waar ik aan moet denken? Waar moet ik dan aan denken? Welke innoverende ontwikkelingen zijn er waar wij van zouden kunnen leren?

De voorzitter: Kunt die ontwikkelingen duiden van Leiden?

De heer Van der Velden: Onze medewerkers zijn ook op werkbezoek geweest in Leiden, om eens te oriënteren. Nogmaals, wat daar gebeurt, is niet mijn verdienste, maar veel meer wat daar in de voorgaande periode door de voorganger is weggezet. Maar bijvoorbeeld heel diep, hoever ga je gegevens na? Heel duidelijk. Hoever wil je gaan dat je bijvoorbeeld met een ontwikkelaar zegt, wij willen weten hoe u de financiën heeft opgebouwd? Wat komt waar vandaan? Maar daar heb je wel capaciteit voor nodig. En daar zegt de Rekenkamer, je moet ook naar je capaciteit kunnen kijken. De hele gegevensverstrekking is een punt. En daaromheen spelen dan ook andere zaken. En dat betekent dat mensen die heel erg forensisch, als het ware, ook bezig zijn. En dan is heel principieel, moet je dat doen of moet je dat niet doen? En dat is een interessante discussie, waar je als lokaal bestuur mee te maken hebt. Want je hebt ook het Openbaar Ministerie en justitie met een verantwoordelijkheid en een rol. Je moet goed kijken wat je wil. Maar goed, als je ziet dat er in je stad allerlei ontwikkelingen zijn. Bijvoorbeeld een branche neemt enorm toe en het aantal barbieren stijgt in omvang, terwijl niet iedereen twee keer per maand naar een barbier gaat, dan moet je dat aan het denken zetten en dan moet je daarop investeren. En wat ik u vooral mee wil geven, en dat staat in punt 5, het gesprek 2 keer per jaar casussen.

En mijn ervaring in Leiden was, en in ander opzicht, maar wat langer geleden in Breda, die besprekingen waren gepland van 19.00 tot 21.00 uur, maar het liefste gingen ze door tot 22.00 uur, 22.30 uur. Dat zegt iets. En dan kun je ook bijvoorbeeld zo'n vraag van mijnheer Pauwels verder uitdiepen, want dan betrek je daar de raad bij. En ik vind dat heel belangrijk.

De voorzitter: Dank u wel voor deze reactie. Ik leg hem ook even terug bij de onderzoeker. Weet u nog voorbeelden van concrete innovaties?

De heer Bekkering: Dank u, voorzitter. Eentje die ook in het rapport wordt beschreven, die in dit onderzoek naar voren kwam, is de verbinding met het onderwijs. In het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid Dordt West speelt het onderwijs een belangrijke rol. En we hebben ook gesproken met het onderwijsveld. En die gaven aan, wij kunnen ook een signaalfunctie zijn voor ondermijning. Wat valt ons op? Wij zien heel veel kinderen de hele dag door, we zien ouders, we zien dynamieken. Geef ons een rol in die aanpak. En de medewerkers die wij spraken, waren daar enthousiast over. Die nemen dat ook mee. Die pakken dat op. En dat is zo'n innovatie, betrek breder een maatschappelijk veld bij de aanpak.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Net, had u een vraag? Ik zag u een paar keer al naar voren gaan. De heer Van der Net, VVD.

De heer Van der Net: Ik bedoel, ik wil wel aangeven, dat heb ik ook al tegen mijn mensen hier rechts gezegd, in ieder geval blij met het rapport, duidelijke aanbevelingen. En dat verhaal van de burgemeester, nog burgemeester, bijna niet meer, maar in ieder geval nog wel, ik weeg mijn woorden voorzichtig natuurlijk, voorzitter, maar ik stel het wel heel erg op prijs dat hij dit op de kaart heeft gezet en ook met de opvolger inderdaad al besproken heeft. De aanbevelingen staan erin. En daar gaan we het zo meteen nog even over hebben, denk ik, voorzitter.

De voorzitter: Dat klopt. Zijn er nog vragen, voordat we het daarover gaan hebben? Ik zie dat er een heel duidelijk rapport ligt en dat er een heldere toelichting is gegeven. En dan kunnen we denk ik naar het afsluitende stukje. Kunt u aangeven ... Laat ik het iets anders vragen. Het gaat om de vraag of we nu voldoende informatie hebben verzameld om iets van het raadsvoorstel te vinden. Als dat niet zo is, hoor ik dat graag nu, want dan kunnen we even met elkaar bepalen, wat is er dan nog meer nodig? Dat zie ik niemand aangeven. De heer Van der Net.

De heer Van der Net: Het vervolg natuurlijk is even belangrijk, denk ik.

De voorzitter: Als er wel genoeg informatie verzameld is, dan kun je twee dingen doen, of drie dingen zelfs. Het gaat als hamerstuk of als stemstuk of we hebben nog een beeldvormend overleg. Oordeelsvormend, sorry, excuus. Mevrouw Kruger nog.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, het lijkt me op zich heel duidelijk. Ik bedoel, ik hoor en zie dit. Ik probeer dat een beetje aan te voelen. Maar het voorgestelde besluit, die 5 punten, dank, daar heeft u zelf ook nog net eventjes op gewezen. Volgens mij kunnen we die, wat mij betreft, wat ons betreft, gewoon zo overnemen. Met dien verstande dat punt 5, staat een gesprek over informatiebehoefte, maak er dan 2 gesprekken 2 keer per jaar een consultatie van. Want een gesprek vind ik ook weer een beetje in de marge, denk ik.

De voorzitter: Dan is dat misschien gewoon een soort technisch amendement, als we dat allemaal vinden.

Mevrouw Kruger: Ook nog. Dat moet je dan weer amenderen.

De voorzitter: Dat zou kunnen. Maar kan het als raadsvoorstel door naar de raad? Als er natuurlijk een amendement komt, wat technisch is, is het vanzelf daarmee een stemstuk, maar dan hoeven we het misschien niet eens meer te bespreken. De heer Pauwels, eerst even.

De heer Pauwels: Ik had nog wel een praktische vraag. Er wordt door het college, in reactie op het rapport, een suggestie gedaan van de structurele inzet. Ik vraag me af, wat vinden wij daarvan? Is dat een goede eerste stap? Is dat adequaat? En dan kijk ik toch ook naar de onderzoekers. Ik weet niet of die daar een beeld van hebben.

De voorzitter: Dat kan nog even tussendoor. We waren eigenlijk al een beetje aan het afronden, maar we hebben nog tijd. Ja hoor.

De heer Oostlander: Dat moet je eigenlijk niet aan mij vragen, want dan vraag je aan mij een politiek oordeel over hoe jullie dingen willen financieren. Ik stel voor dat ik dat niet doe.

De heer Pauwels: Het gaat me meer om de hoogte van het bedrag. En er staan ook concreet vermeld de fte's die daar ... Dat staat in het rapport, de middelen die structureel ingezet zouden worden, dat wordt vermeld. Het kan ook zijn dat we het er een andere keer over moeten hebben. Dat vind ik prima. Maar ik ben wel benieuwd, wat is vanuit de inhoud het oordeel daarover? Is dat een goede inzet?

De heer Bekkering: Dank u, voorzitter. Ik vind het lastig om dat in fte uit te drukken. Het punt wat we voornamelijk hebben willen maken, is de zorg die er bestond bij het niet structurele karakter van deze aanpak. Omdat de financiering bleek dat die uit potjes moest worden gezocht, en dat is met name het punt van zorg wat in het huis is geadresseerd en wat wij zodanig belangrijk vonden, dat is ook in het gesprek met u als raad teruggekomen, dat wij dat aan u hebben willen meegeven met, kijk daar naar. En de reactie die het college daarop geeft, daarvan zegt de heer Oostlander, dat is terecht een politieke afweging. En volgens mij is dat niet aan ons als onderzoekers. En ik vind het lastig om het in fte uit te drukken. Maar als u mij vraagt, is dat iets waar u een stap mee vooruit kunt zetten, dan durf ik op persoonlijke titel te zeggen, ja.

De voorzitter: Even ter aanvulling hierop dit wordt pas verwerkt in de Perspectiefnota van '27, hoor ik hier net naast me, van volgend jaar. Als we daar echt natuurlijk het debat met elkaar over willen hebben, dan vraagt u in feite nu om een oordeelsvormende vergadering. Dat kan los van die Perspectiefnota, maar het kan ook pas gebeuren bij die Perspectiefnota, maar dan wacht je nog een jaar. We kunnen ook eerst het gesprek met de nieuwe burgemeester doen en dan besluiten hoe we daarin verder willen. Dat lijkt mij de meest handige weg. Ik mag misschien als voorzitter niet echt een voorstel doen, maar ik doe het dan toch maar even.

De heer Van der Net: Ik denk dat dat laatste verstandig is, om in eerste instantie inderdaad de nieuwe burgemeester na het zomerreces op dit onderwerp dan naar de commissie te halen. Ik bedoel, de aanbeveling is duidelijk, en die wordt ook overgenomen door het college, om de financiering structureel te maken. En wat mij betreft is dat geen enkel probleem.

De voorzitter: Ik zie daar veel ja op knikken. Dan gaat dit raadsvoorstel naar de raad. Het wordt dan net geen hamerstuk, omdat ik toch aanvoel dat hier een technisch amendement op komt. Kunt u zich daar allen in vinden, twee keer per jaar het gesprek in plaats van één keer? We noemen het dan technisch, want er is geen discussie over. Is er dan nog spreektijd nodig? Nee? Dan is het gewoon, iemand dient het amendement in en dan wordt het in één keer stemmen. Wie neemt dat op zich? Moeten we dat ook al afspreken? En dan kijk ik wel mee. Is goed. Mevrouw Kruger neemt dit op zich. Dan wil ik u allemaal bedanken voor dit overleg. En de kopjes en de glaasjes, de flesjes kunnen allemaal mee naar de pantry. En u ook hartelijk dank voor uw bijdrage en onderzoek, aan de heer Bekkering en de heer Oostlander. En jullie ook allemaal bedankt, en tot straks.

2. Verzoek van Marktondernemer tot inspreken over een niet geagendeerd onderwerp

Voorzitter: Mevrouw Van Vugt-Roose
Raadsgriffier: Mevrouw Vermeulen
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. Aarden (Partij voor de Dieren)
Mevr. Van den Aardwegh-van Leeuwen (CDA)
Dhr. Van den Berg (CDA)
Dhr. Droog (ChristenUnie/SGP)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Mevr. Jager (Beter voor Dordt)
Mevr. Kamphuis (SP)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Pauwels (Partij van de Arbeid)
Mevr. Striebeck (VSP)

Dhr. Tutupoly (Op Ons Eiland)

Portefeuillehouder: -

Overige aanwezigen: Dhr. Platje

De voorzitter: Goedenavond allemaal, we zullen beginnen met de volgende commissievergadering. Iedereen hartelijk welkom. Alle raads- en commissieleden, de inspreker, de mensen op de tribune hier achter mij. Ik zou ook de wethouder welkom moeten heten, maar die komt misschien nog wel. Voor het verslag is het belangrijk dat we even weten wie er allemaal wel en niet zijn. Ik vraag aan u om zich even voor te stellen. Begin ik hier bij de heer Tutupoly, van Op Ons Eiland.

De heer Tutupoly: Gersom Tutupoly, Op Ons Eiland.

Mevrouw Jager: Ineke Jager, Beter voor Dordt.

Mevrouw Van den Aardwegh-van Leeuwen: Jolande van den Aardwegh, CDA.

De heer Van den Berg: Elco van den Berg, CDA Dordt.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

Mevrouw Striebeck: Bernadette Striebeck, VSP.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

Mevrouw Van Engelen: Yara van Engelen, GroenLinks Dordrecht.

De heer Pauwels: Sam Pauwels, PvdA.

Mevrouw Kruger: Kitty Kruger, GroenLinks Dordrecht.

Mevrouw Lammens-Oostrijk: Jeanine Lammens, Dordtse VVD.

De heer Droog: André Droog, ChristenUnie/SGP.

De heer Aarden: Tristan Aarden, Partij voor de Dieren.

De heer Platje: Maurice Platje, vertegenwoordiger van de marktkoopliden.

Mevrouw Vermeulen: Laurette Meulen, commissiegriffier.

De voorzitter: En Franciske van Vugt, vanavond hier uw voorzitter. We hebben een beeldvormend overleg. En de heer Platje zal straks inspreken. Hij is marktondernemer en heeft ons ook diverse keren aangeschreven. Het gaat over de besluitvorming rondom de marktvisie, die vorig jaar is aangenomen, de Marktverordening.

En het gaat nu over de gevolgen van het aangenomen amendement, over de persoonlijke aanwezigheidsplicht. Mijnheer Platje, u bent natuurlijk van harte welkom. U krijgt vijf minuten de tijd om uw verhaal te doen. En ik zal het niet afbreken als het tien seconden langer is, want dan kunnen er ook nog wat vragen gesteld worden. En misschien is het ook goed om aan te geven namens wie u spreekt. Of u namens uzelf of namens meer mensen spreekt. En deze commissie, voor alle duidelijkheid, neemt geen besluiten, maar we luisteren naar u en we kunnen verduidelijkende vragen stellen. Dat is het idee van deze avond. Aan u het woord.

De heer Platje: Voorzitter, hartstikke bedankt. Geachte leden van de raad, commissieleden, bedankt dat ik eventjes mocht inspreken. Ik spreek namens ongeveer 85 procent van de marktkooplieden op de markt in Dordrecht. Daar speelt best wel wat. Maar het is voor mij geen gesneden koek om het zo uit mijn hoofd te doen. Ik heb het op een papiertje gezet. En zo wilde ik het eigenlijk voorlezen. Als u het slecht kan begrijpen of horen, zeg het alsjeblieft, want ik vind het wel belangrijk dat het in ieder geval gehoord wordt. Nogmaals, bedankt dat het ook gehoord mag worden. Geachte leden van de raad, allereerst dank voor de mogelijkheid om hier te mogen zijn. Ik wil graag van de gelegenheid gebruikmaken om toe te lichten wat de gevolgen zijn van het aangenomen amendement. Mijns inziens bent u onvoldoende en eenzijdig voorgelicht over de aanwezigheidsplicht in het belang van de anciënniteit. De Marktverordening is tot stand gekomen na diverse bijeenkomsten van zowel de marktcommissie als een afvaardiging van de CVAH. Ik wil graag in het kort met u het verlopen proces doornemen. De heer Van Diejen heeft een concept gemaakt. Deze is besproken en aangepast bij een bovengenoemde bijeenkomst. Daarna is er in de marktadviescommissievergadering nog een aantal aanpassingen gedaan, in overleg met de gemeente. In een volgende vergadering met de marktmeesters, marktadviescommissie, de beleidsmedewerker en de wethouder zijn de verschillende zienswijzen over de aanwezigheidsplicht aangehoord. En daarna door de wethouder een besluit over genomen. Het besluit was als volgt. De aanwezigheidsplicht blijft. De koopman is verplicht om een halve marktdag aanwezig te zijn. Het besluit van de wethouder werd onderschreven door de marktmeesters, de beleidsmedewerker en 75 procent van de commissieleden, bij afwezigheid van 1 commissielid. Omdat dit concept door de stemming door al deze partijen werd onderschreven, zijn wij ervan uitgegaan dat dit de definitieve verordening zou worden. Echter is een kleine groep kooplieden een lobby begonnen. Dit betreft ongeveer 6, 7 van de 50 kooplieden die onze markt telt. De punten waarvoor gelobbyd is, zijn als volgt. Het schrappen van de persoonlijke aanwezigheid, het aanpassen van de ziekteclausule. Dit amendement is door de raad aangenomen. Het schrappen van de persoonlijke aanwezigheidsplicht heeft grote gevolgen voor de markt en de kooplieden, in het kader van de anciënniteit. De opgebouwde rechten van een koopman om op basis van anciënniteit een betere plaats te verwerven, worden hiermee tenietgedaan. Ik wil u graag uitleggen hoe dit in de praktijk en op andere markten al is misbruikt. De huidige eigenaar heeft een A-plaats. Sorry. De huidige eigenaar van een A-plaats kan na stille verkoop van zijn bedrijf ervoor zorgen dat de vergunning op zijn eigen naam blijft staan en de nieuwe eigenaar de A-plaats kan behouden. Op deze wijze heeft de nieuwe koopman, zonder opgebouwde anciënniteit, direct een A-plaats. U begrijpt dat hier een zwarte markt ontstaat.

Maar daarnaast ook de mogelijkheid om een betere plaats te verwerven op de markt door opgebouwde jaren onmogelijk wordt gemaakt voor een andere koopman. Ook bij een eventuele verplaatsing wordt deze constructie onacceptabel. De huidige eigenaar met een grote anciënniteit mag de beste plaats kiezen. Deze kan het daarna weer door aan een ander in laten nemen. Het zorgt er voor dat de marktkoopman die op een C-plaats begint geen zicht meer heeft op plaatsverbetering. Als voorbeeld, u kent zeer waarschijnlijk wel de patatkraam op de markt. Eerst van John, nu van de dochter Nancy. In de toekomst zou zij met deze constructie de plaats aan de hoogste bieder kunnen verkopen, waardoor een onbekende marktkoopman direct de beste plaats van de markt zou krijgen. Hierdoor kan de koopman, die al jaren in Dordrecht staat, meegebouwd heeft aan deze markt, rechten opgebouwd door anciënniteit, niet de plaatsverbetering krijgen waar hij voor heeft gewerkt. Daarnaast de ziekteclausule. De ziekteclausule was zoals gebruikelijk op vele markten twee jaar. Dit is aangepast naar onbeperkte tijd. Onbeperkt recht houden op de plaats en geen marktgeld in de ziekteperiode. Het gevolg van deze aanpassing in de praktijk is als volgt. Er ontstaat een jarenlange lege plaats op de markt. Of de koopman die tijdelijk deze plaats invult vaste klanten opbouwt en mee bouwt aan een aantrekkelijke markt moet daarna weer weg. Deze aanpassing is in de praktijk onmenselijk. De termijn van twee jaar is voor alle partijen overzichtelijk. De zieke heeft tijd om te herstellen of voor te bereiden op de gevolgen na twee jaar. De vervangende partij weet waar hij aan toe is. Na twee jaar wordt de plek teruggegeven, of kan na twee jaar blijven en wordt de plaats op basis van anciënniteit toegewezen aan de koopman met de meeste rechten. Ook hierin komt het belang van de aanwezigheidsplicht weer terug. Het kan namelijk zo zijn dat de zieke marktkoopman na twee jaar niet meer terugkomt, maar wel zijn plaats onderhands verkoopt, de vergunning op zijn naam laat staan en de nieuwe koopman de plaats huurt. De koopman die anders recht had op deze plaats, wordt hiermee weer gedwarsboord. In voorbereiding op het inspreken vandaag, heb ik een petitie gedaan onder de marktkooplieden. Hieruit blijkt dat 85 procent van de marktkooplieden dit alles onwenselijk vindt. Ik spreek daarom ook vanuit hen. Ons voorstel is om in gezamenlijk overleg en door middel van een stemming de volgende aanpassing in de verordening op te nemen. De aanwezigheidsplicht wordt opgenomen naar drie keer per kwartaal. Dit geeft de ondernemer de vrijheid om toch te ondernemen, maar worden onrechtvaardige zaken, zoals verkoop en verhuur van de plaats onmogelijk gemaakt. De ziekteclausule wordt teruggedraaid. Deze wordt weer twee jaar. Dank u wel voor het luisteren. Ik hoop dat u daar een verstandige beslissing over neemt. En ik weet niet of er nog vragen zijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Bedankt voor uw heldere verhaal, waarin u aangeeft hoe er misbruik gemaakt kan worden van deze twee nieuwe regels. Zijn er vragen vanuit de raad? Mevrouw Van Engelen, van GroenLinks.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. En bedankt, de heer Platje, voor het inspreken. Ik hoor de heer Platje zeggen, 85 procent van de markt. We hebben ook een petitie. Het is natuurlijk heel erg fijn als jullie het zelf inderdaad ook in cijfers brengen. Ik heb de petitie zelf nog nergens zien staan. Kunnen wij die ergens vinden en inzien, als raads- en commissieleden?

De voorzitter: Waar is die te zien?

Mevrouw Vermeulen: Die zit in het RIS. Die is van maanden geleden. Maar die kan ik weer bij het dossier plaatsen. En misschien is het ook handig als de insprektekst, die is uitgeschreven, er direct bij komt met de link.

De voorzitter: Dan kunnen we die ook nog eens rustig nalezen met die voorbeelden. Dat is toegezegd. Zijn er meer vragen? De heer Van den Berg, van het CDA.

De heer Van den Berg: Dank, voorzitter. Dank, mijnheer Platje, ook voor het heldere verhaal. U schetst inderdaad het probleem van het doorverkopen van de vergunning onderhands. Zijn daar al op de Dordtse markt voorbeelden van dat dat gebeurd is, of dat jullie daar kennis van hebben?

De heer Platje: Kijk, dat is heel moeilijk om daar ... Er zijn voorbeelden. Ik weet dat er voorbeelden zijn. Ik weet dat het ook gebeurt. Maar het is natuurlijk ook moeilijk hard te maken, want uiteindelijk de vergunninghouder heeft gewoon de vergunning. Je hoeft niet meer aanwezig te zijn. In principe kan het natuurlijk zo zijn, ik sta dan even met planten, stel voor de Intratuin komt bij mij en die zegt, Maurice, je staat op een leuke plek, ik wil lekker hier gaan knallen. Ik geef jou iedere week 500 euro. En ik ga naar Spanje toe. In principe hoef ik nooit meer mezelf te melden. Ik hoef nooit meer te komen, zolang mijn vergunning loopt. Nog 19 of 20 jaar, zoals die nu is. Ik hoef mezelf nooit meer te melden. Het verzoek wat we nu doen, is dat ze dan 3 keer per kwartaal gewoon melden op de markt. Dat je gewoon weer eigenlijk bij je eigen bedrijf meedraait. Ik denk niet dat dat heel veel is. De ondernemer houdt toch tijd om te ondernemen op andere ondernemingen die hij wil. Maar het kan niet zo zijn dat je gewoon je plaats onderhand verhuurt en dan lekker in Spanje gaat wonen, en dan tot lengte van dagen, terwijl een andere koopman die op een B- of een C-locatie staat eigenlijk nooit de kans krijgt om dan naar die plek te gaan. Alle marktkooplieden vinden anciënniteit ontzettend belangrijk. Dat is een heel groot recht wat je hebt als marktkoopman om een plaatsverbetering te krijgen. In een winkel heb je ook een A-locatie. En zo werkt het op de markt ook een beetje. Wij zijn 50 ondernemers.

De voorzitter: U bedoelt met anciënniteit de opbouw van de jaren?

De heer Platje: Van de jaren. En daardoor krijg je dan recht op plaatsverbetering. Iedereen mag inschrijven op die plaats. Ik sta bijvoorbeeld tien jaar op de markt, een ander vijf jaar, dan heb ik meer recht om naar die plaats te gaan, als je dat wil natuurlijk. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Er is nog plek voor een korte vraag, want over vier minuten begint weer de volgende vergadering. Mevrouw Kamphuis, van SP.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel voor het inspreken. Ik heb weer wat geleerd. Maar ik hoorde u zeggen, 85 procent heeft getekend. Maar wat is de reden dat die andere mensen niet hebben getekend? Weet u dat?

De heer Platje: Voorzitter, dank u wel. De reden is dat er op een gegeven moment gekozen is door alle belanghebbenden, de '...', en heeft de wethouder gekozen voor de halve dag regeling. Dat je een halve dag aanwezig moet zijn, een halve dag niet. Ik begrijp dat daar kooplieden tegen zijn. Dat is vrij moeilijk te doen als je ver weg woont. Daar is ook wel begrip voor. Daarom heb ik dit nieuwe voorstel gedaan van drie keer in een kwartaal melden. Dat je vrijheid hebt, maar dat je wel nog de binding houdt eigenlijk met je eigen bedrijf. Dat is eigenlijk de oorzaak. En daarom hebben die mensen dat niet ondertekend, want die wilden gewoon die vrijheid meer hebben. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Een hele kleine vraag. Dan hoop ik ook dat er een heel klein antwoord op mogelijk is. Mevrouw Lammens, VVD.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel, voorzitter. U zegt nu drie keer per kwartaal dat u wil. Hoe vaak is het nu? Ik zit die Marktverordening te zoeken, maar ik kan hem niet zo snel vinden.

De heer Platje: Voorzitter, dank u wel. Nu is het in principe zo dat het helemaal vrij is. Je hoeft nooit meer aanwezig te zijn. Dat is waarvoor ik nu strijd. Ik kan hem onderhands verhuren aan een ander. En ik hoef, zolang mijn vergunning loopt, die is dan pas opnieuw ingegaan voor 20 jaar, in principe gewoon als ik blijf leven nooit meer te komen. En ik denk niet dat we dat willen.

De voorzitter: Ik onderbreek u even, want er is een aanvullende vraag op. Die kan dan ook nog mee. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, eigenlijk wel een moeilijk puntje. Want ik heb hier het amendement voor me wat is aangenomen. En we hebben wel iets anders aangenomen dan wat nu gesteld wordt.

De voorzitter: En wat is er precies aangenomen?

Mevrouw Van Engelen: Wij hebben als raad aangenomen dat de houder van een vaste marktstandplaatsvergunning kan de hem toegewezen standplaats met toestemming van het college ook laten innemen door een vervanger. Elke vergunninghouder kan tot drie vervangers laten registreren bij het college. Dat is niet volledig vrij.

De voorzitter: Mijnheer Platje, bent u van die regel op de hoogte? Is dat algemeen bekend en wordt dat nageleefd, is misschien dan eigenlijk de impliciete vraag?

De heer Platje: Dank u wel. Dat klopt. Zo staat het erin. Alleen ik kan nooit bewijzen, hoe moet ik dat uitleggen, dat dat iemand is die niet bij me werkt. Dat kan ook mijnheer Intratuin zijn, die ik gewoon aandraag als mijn vervanger voor die tijd.

De voorzitter: Ik denk dat er verschillende mensen, dank u wel trouwens voor het antwoord, ook nog wel eventjes goed gaan nadenken of dit de bedoeling was en wat hier eventueel aan gerepareerd zou moeten worden. Ik wil u heel erg bedanken, want het is best wel even een dingetje om hier te komen spreken. Ik heb gezien dat het stuk al is gefotografeerd. Dat wordt toegevoegd. En ook de petitie wordt toegevoegd. En ik denk dan ook gewoon de verordening zelf en het amendement weer even. Dat we het hele verhaal hebben. Dank u wel. Iedereen bedankt. En ik weet niet of mensen hier weer moeten blijven of dat ze weer ergens anders heen moeten, maar flesjes, kopjes ook weer netjes meenemen. Dank u wel.

3. Brief aan gemeenteraad van Dordrecht Marketing & Partners in verband met kennismaking nieuwe directeur

Voorzitter: Mevrouw. Van Vugt-Roose
Raadsgriffier: Mevrouw Vermeulen
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Aarden (Partij voor de Dieren)
Mevr. Van den Aardwegh-van Leeuwen (CDA)
Dhr. Van den Berg (CDA)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Dhr. De Gelder (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Pauwels (Partij van de Arbeid)
Mevr. Striebeck (VSP)
Dhr. Tutupoly (Op Ons Eiland)

Portefeuillehouder: -

Overige aanwezigen: dhr. Geensen, dhr. Den Braber, mevr. Luca

De voorzitter: Goedenavond allemaal, we gaan verder met de volgende commissievergadering. En deze staat in het teken van kennismaken met de nieuwe directeur van Dordrecht Marketing & Partners. Iedereen hartelijk welkom, raads- en commissieleden, ook weer de mensen achter ons hier, op de tribune heet dat, alle gasten. En we hebben ook wat mensen die ambtelijke ondersteuning zijn. Maar gewoon in verband met het verslag zullen we vragen of iedereen zich voorstelt. En dan horen we vanzelf even wie, wie is. Begin ik hier rechts van me met de heer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Gersom Tutupoly, Op Ons Eiland.

Mevrouw Van den Aardwegh-van Leeuwen: Jolanda van den Aardwegh, CDA.

De heer Van den Berg: Elco van den Berg, CDA.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

Mevrouw Striebeck: Bernadette Striebeck, VSP.

Mevrouw Van Engelen: Yara van Engelen, GroenLinks Dordrecht.

De heer Pauwels: Sam Pauwels, PvdA.

Mevrouw Kruger: Kitty Kruger, GroenLinks Dordrecht.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Jeanine Lammens, Dordtse VVD.

De heer De Gelder: Peter de Gelder, ChristenUnie/SGP.

De heer Aarden: Tristan Aarden, Partij voor de Dieren.

De heer Geensen: Dave Geensen, Dordt Marketing & Partners.

De heer Den Braber: Danny den Braber, ook Dordrecht Marketing & Partners.

Mevrouw Luca: En Luciana Luca, Dordrecht Marketing & Partners.

Mevrouw Vermeulen: Laurette Vermeulen, commissiegriffier.

De voorzitter: En ik ben Franciske van Vugt, vanavond uw voorzitter. Even een korte toelichting op de reden voor deze vergadering. Dordrecht Marketing & Partners is natuurlijk bekend in Dordrecht. Werkt veel in Dordrecht, in de stad en met name in de binnenstad. En de vorige raadsperiode is de VVV in Dordrecht Marketing opgegaan. Dat is ook belangrijke info om toch weer even op te halen. De organisatie is in deze periode, dan hebben we het inmiddels over ruim drie jaar, nog niet langs geweest bij onze raad. En daarom komen ze alsnog langs, met ook de nieuwe directeur. Dat is een mooie kans om kennis te maken met elkaar. De bevindingen worden straks gedeeld. En daarna is er ook tijd voor gesprek en vragen. En dan zou ik willen beginnen met de heer Geensen het woord te geven, voor het houden van een woordje bij het plaatje, zullen we maar zeggen. En wilt u de vragen ook tussendoor of heeft ze liever naderhand?

De heer Geensen: Laten we dat tussendoor doen.

De voorzitter: Tussendoor. Prima. Doen we. Dan kunt u uw gang gaan.

De heer Geensen: Dank u wel, voorzitter. Allereerst bedankt voor de invitatie. Ik heb u aangeschreven, maar ik voel me welkom bij u hier in Dordrecht. En even een korte persoonlijke noot, voordat we hier induiken. Ik ben per 1 februari aangesteld als directeur-bestuurder van Dordrecht Marketing & Partners. Voor mij een hele mooie baan, in een nog mooiere stad. Mijn eerste 100 dagen heb ik erop zitten. Dat is een periode waarbij je heel veel kennis gaat maken. Ik heb vanmiddag even geturfd. Ik ben over de 100 kennismakingen heengegaan. Ik heb mijn best gedaan om een beeld te vormen en wat aannames te checken, links en rechts.

En ook daarom denk ik dat ik vrijuit kan spreken over de koers die we nu varen en wat we gaan doen, met enige validatie al. Ik heb wat ondersteuning meegenomen. Collega's hoofd marketing en hoofd evenementenbureau, die wellicht ook wat detailvragen in de periode van voor mijn tijd kunnen beantwoorden. Ik heb u deelgenoot gemaakt van een presentatie, waar ik in een redelijk hoog tempo doorheen zal gaan. Ik ga dat niet allemaal voorlezen, maar voelt u vrij om daar tussendoor vragen over te stellen. Ik wil met name even de accenten, de highlights aanstippen. Te beginnen bij de koers die we varen. Eigenlijk het grote waarom? Waarom is er eigenlijk een Dordrecht Marketing & Partners? Uit recent onderzoek van de NBTC kwam naar voren dat onbekend maakt onbemind, zou ik zeggen, voor Dordrecht geldt. 29 procent van mensen die Dordrecht nog nooit heeft bezocht, heeft een positief beeld van de stad. 29 procent. Maar van de mensen die Dordrecht wel een keer hebben bezocht, is dat percentage 64 procent. Dan kunt u zich afvragen, is dat bijzonder? Ja, kennelijk is er toch een imago uitdaging, om het zo maar te zeggen. Maar er is ook goed nieuws. Daar komen we zo op. Onze organisatie geeft bekendheid aan het vrijetijdsaanbod. En probeert daarmee ook potentiële bewoners, bezoekers, bedrijven en levendigheid naar de stad te halen. We hebben een evenementenbureau wat zorgdraagt voor die levendigheid en de VVV die de gastvrijheid verzorgt. Al die inspanningen hebben impact op, bijvoorbeeld op hoofdlijn, de economische spin-off. Denk aan werkgelegenheid. Op het moment dat een toerist onze stad hier bezoekt, dan moet hij of zij ook bediend worden in de horeca of op locatie. Dat betekent omzet voor ondernemers, werkgelegenheid. Ook maatschappelijk, evenementen zijn verbindend, brengen mensen bij elkaar. En alles kun je zien als silo's, maar je kunt ook het bekijken als een radar in het geheel van de stadsontwikkeling. Dat je met al deze beleidsvelden en domeinen, waar dit plaatsvindt, een bijdrage levert aan de verdere ontwikkeling van de stad en de ambitie die er is. We zijn de schakel tussen de publieke en private sector. Wij pakken taken op die een commerciële marktpartij niet zou oppakken, omdat wij niet puur commercieel gedreven zijn. En daardoor ook de rol van neutrale adviseur kunnen vervullen. Even wat kaders. Ik heb er 1 gehighlight, die in 2024 is vastgesteld ambtelijk met ons. Dat is een meerjarencontract. En daar hebben we even de rollen die wij bekleden op een rij gezet voor u. Organogram is altijd fijn. We kunnen zien hoe de verhoudingen zijn. Wij zijn een zelfstandige stichting. Maar er is ook een heel duidelijk stevige binding met de gemeente Dordrecht. De statuten en ook het beleid van de gemeente zijn leidend, naast de plannen die wij middels de subsidie jaarlijks opstellen. We zijn een vrij kleine organisatie, met 3 bedrijfsonderdelen, die ik even in tempo voorbij laat gaan aan u. De VVV, ik noemde het net al. De doorverwijsfunctie lijkt me evident voor u. Wij zijn naast de commerciële gidsen, die je in de stad hebt, ook de partij die veel gidsen die als vrijwilliger hier in de stad bezoekers rondleiden. Het start- en vertrekpunt. Men kan bij ons terecht voor de doorverwijzing naar de recreatie. Het afgelopen jaar hebben we 77.500 bezoekers verwelkomd bij het fysieke punt aan de Spuiboulevard. Een vraag.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dank u wel, voorzitter. Even terug naar het vorige plaatje. 12,7 fte, 3 bedrijfsonderdelen. Is daar een specifieke verdeling onder van, VVV heeft zoveel fte, Dordrecht Marketing zoveel? Hoe is die verdeling ingericht?

De heer Geensen: Hij is bijna gedeeld door drie te doen. Wij werken redelijk met wat parttimers. De verhouding is redelijk, ik zou bijna zeggen vier, vier, vier. En dan hebben we nog een beetje stafondersteuning.

Mevrouw Kruger: En die staf is dan overkoepelend voor de drie onderdelen, zo ongeveer?

De heer Geensen: Ja. Dat is eigenlijk de backoffice voor de organisatie.

Mevrouw Kruger: Precies. Dank u.

De heer Geensen: Even kijken. Waar zijn we? Fietsverhuur. Het goede nieuws wat ik u net beloofde, heeft u ook al in de krant kunnen lezen. In 2024 mocht Dordrecht 3 miljoen bezoekers verwelkomen. En dat is een flink aantal. Een stijging van 20 procent. Middelgrote steden zagen ook stijgingen, maar dan ging het vaak om 9, 10, 11, 12 procent. Dordrecht heeft daarmee echt goed gescoord. Wat dat betreft zitten we al in de juiste groef en is het zaak dat vast te houden en dat verder uit te bouwen. Ook omdat u ziet dat een gemiddelde bezoeker, en dat is allemaal uit onderzoek van de NBTC, dat zijn kengetallen, 51 euro uitgeeft per jaar. En dan kom je als je dat extrapoleert, 3 miljoen, op een duizelingwekkend bedrag van 151 miljoen euro aan bestedingen wat hier in de stad wordt uitgegeven. Dagjesbezoekers hebben we het dan over.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis, SP.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. Bij sommige evenementen kunnen mensen in een rolstoel er niet heen, omdat er gewoon geen rekening mee is gehouden. Ik ken iemand die is ermee met de bestuurder van in gesprek geweest. En na twee jaar is er nog niks veranderd of gebeurd. Kunt u dat een volgend meenemen, zodat die mensen ook plezier kunnen hebben van deze evenementen?

De voorzitter: Ik zie dat het al genoteerd wordt. Ging het ook om een bestuurder van Dordrecht Marketing?

Mevrouw Kamphuis: Nee, van een festival. Die zou het weer meenemen, maar dat is schijnbaar niet gebeurd, denk ik. Ik wil het na afloop wel even uitleggen.

De heer Geensen: Ik kom daar zo op ook, denk ik.

De voorzitter: Die wordt straks meegenomen in de presentatie. Er was nog een vraag. De heer Van den Berg, van het CDA.

De heer Van den Berg: Dank, voorzitter. 20 procent groei. Wat ligt daaraan ten grondslag? Of komt het uit de lucht vallen? Dat geloof ik niet.

De heer Geensen: Het mooie is, wij kregen eerst van de NBTC ook een rapport met alleen het getal 3 miljoen en een stijging van 20 procent. Daarna hebben ze ons een paar weken in het ongewisse gelaten en kregen we de duiding.

En daar zagen we dat aanleiding nummer 1 voor dagbezoek is een dagje winkelen. 39 procent, zeg ik uit mijn hoofd, komt hier om te winkelen. En dat neemt daarna af met lagere getallen met recreatie, groen en cultuur. Aanvullend.

De heer Den Braber: Wat ook wel belangrijk is om te benoemen ...

De voorzitter: Even de andere microfoon uit.

De heer Den Braber: Wat net al gezegd werd, dat heel veel mensen positief denken over Dordrecht. En het grote voordeel is, is dat de frequentie als mensen de stad eenmaal bezocht hebben dat dat maal 3 gaat eigenlijk. Mensen die de stad 1 keer bezocht hebben komen in frequentie nog 3 keer terug. Dan gaat het behoorlijk hard. Dat is een groot gewin inderdaad. Daar zit die groei deels in. Cruisemaatschappijen zijn natuurlijk belangrijk voor dagbezoeken ook inderdaad.

De voorzitter: Dan is er nog een vraag. De heer Tutupoly, van Op Ons Eiland.

De heer Tutupoly: U noemde eigenlijk al dat het grootste gedeelte te maken heeft met het winkelen in de stad. In hoeverre is Dordrecht Marketing betrokken bij het winkelaanbod wat er plaatsvindt? Wat is jullie rol daarbij?

De voorzitter: Aan u het woord.

De heer Geensen: Wij zijn een adviseur van de stedelijke ontwikkeling. Wij gaan niet over de branchering. Maar we zitten wel in het bestuur van het Binnenstadsbedrijf. En we hebben ook korte lijnen met de POBD. Wij hebben wel goed zicht op het aanbod, maar de inhoudelijke economische analyse wordt dan toch, als het gaat over branchering ... Dat is misschien de vraag achter de vraag?

De heer Tutupoly: Het gaat er eigenlijk om van, in hoeverre bijvoorbeeld partijen benaderd zouden worden? Want jullie willen eigenlijk Dordrecht promoten. Ik kan me zo voorstellen dat het misschien naar winkeliers toe is ook om die naar Dordrecht toe te halen.

De heer Geensen: Eigenlijk de acquisitie ook? De actieve acquisitie. Volgens mij ligt die bij het Binnenstadsbedrijf.

De heer Den Braber: Die ligt deels bij het Binnenstadsbedrijf. Jullie doen dat samen met Dordt Onderneemt. Er is hier iemand binnen de gemeente fulltime mee bezig. Binnenstadsbedrijf focust er ook erg op inderdaad. Kijken waar de gaten zitten, waar veel vraag naar is. Die trekken echt aan de acquisitie daarvan. En wij zitten wel als adviseur erbij, maar wij zijn niet de daadwerkelijke acquireur voor winkelketens of voor winkels.

De voorzitter: Dan kunt u weer verder.

De heer Geensen: Dank voor de aanvulling. Evenementen, het kwam al ter sprake voordat we op de slide waren. Die link is heel stevig, denk ik, met onze organisatie. En ik denk terecht, even gevraagd, het team heeft in 2024 98 evenementen geholpen, begeleid bij de vergunningsaanvraag. En die service die we daar bieden, dat begint al bij het opstellen van plannen tot en met de uitvoering, de marketing, advisering over inkoop. We proberen deze partijen die het echt zwaar hebben, evenementenorganisatoren, ook te helpen naar de toekomst toe, om financieel weerbaar te zijn. We organiseren sessies, waarbij evenementenorganisatoren elkaar ontmoeten om kennis te delen. Ook omdat we weten hoe belangrijk het is om het aanbod wat we al hebben te behouden en niet alleen te kijken naar nieuwe evenementen. Dordrecht is een echte, u weet dat beter dan ik nog misschien, evenementenstad. In die zin dat 92 procent van de Dordtenaren het afgelopen jaar een evenement heeft bezocht. 1,1 miljoen bezoekers voor evenementen. Dat is ook weer deels een antwoord op de vraag, waar komen al die bezoekers vandaan? Daarin is ook Dordrecht als evenementenstad zeer onderscheidend te noemen. Misschien is dit ook even het moment om collega van hoofd evenement even te vragen naar ons inclusiebeleid en het evenementenbeleid wat in de pen zit.

Mevrouw Luca: Wij zijn natuurlijk druk bezig, samen met onze collega's bij de gemeente, de beleidsadviseurs, maar ook de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid en de nood- en hulpdiensten om input te leveren aan het nieuwe evenementenbeleid, waar ook inclusie onder andere onderdeel uitmaakt. Zijn we ook aan het inbedden. En als het goed is, na deze zomer komt dat ook uw kant op, ter inzage. En de mevrouw die daarvoor in the lead is, is onze collega Nelleke van Weering uiteraard. Die is daarmee bezig op dit moment. Eerder in het verleden is ook contact geweest met de Wmo Raad, om even op uw eerdere vraag terug te komen. Het is wel goed voor ons om te weten welke specifieke evenementen nu daarin een rol spelen en eventueel het hier en daar laten liggen, zodat we daar ook op kunnen inspelen. Maar ik moet heel eerlijk zeggen dat we afgelopen jaren, zeker afgelopen twee jaar, al bezig zijn geweest met maatwerk per evenement, om dat steeds toegankelijker te maken. Maar goed, niet alle info komt ook direct bij mij terecht. Bij deze ook een oproep richting mij als hoofd evenementenbureau, altijd welkom. En ik denk heel graag mee. Bij deze een oproep.

De voorzitter: Ik denk dat mevrouw Kamphuis een keer langsgaat, toch?

Mevrouw Kamphuis: We spreken elkaar zo even.

Mevrouw Luca: Heel graag.

De voorzitter: Er zijn al diverse vragen. Ik heb er daar drie op een rij. Mijnheer De Gelder was eerst, van ChristenUnie/SGP.

De heer De Gelder: Dank u wel, voorzitter. Ik had nog een vraag, maar misschien ben ik al een sheet te ver. Ik zie tegenwoordig best wel vaak bij die lantaarnpalen, als ik mijn wijk Stadspolders binnenrijd, altijd netjes dat er evenementjes zijn. Ik weet niet of jullie dat doen hoor.

In Bibelot of een Kunstmin. Maar ik heb het idee dat de laatste tijd mis ik weleens van die grotere zuilen over meerdere evenementen of grotere evenementen in de stad. Ik weet nog van een paar jaar geleden, dan kwam ik de N3 af en stond er eigenlijk ... Die verkiezingsborden werden daarvoor gebruikt. Is er een reden dat dat daarvoor niet meer wordt gebruikt? Want dat was voor mij en voor best wel velen denk ik fijn om te zien, wacht even, er is van het weekend weer dit, weer een of ander festival.

De voorzitter: We gaan uw vraag samenvatten. Klopt de bevinding dat er minder van die borden zijn? En zo ja, is er een reden voor?

De heer Den Braber: Het klopt inderdaad. Het zijn inderdaad de verkiezingsborden. Die mogen maar tijdelijk blijven staan. Die mogen een x-aantal weken na verkiezingen blijven staan. En die hebben we in het verleden, dat is denk ik net na de coronaperiode geweest dat we die echt mochten inzetten voor evenementen. Het goede verhaal hierachter is wel, er is nu net een nieuwe concessie geweest voor het reclamebeleid en er komen nieuwe digitale borden op zeer korte termijn. Volgens mij vlak na de zomer. Daar heeft de gemeente nu een partij voor gevonden die dat gaat exploiteren. Waar wij als Dordrecht Marketing ook gebruik van mogen maken. Dan komen ze op een digitale manier terug. Er komt iets voor terug in ieder geval. En op korte termijn. En verkiezingen inderdaad.

De voorzitter: Mevrouw Lammens, van de VVD, u had ook een vraag.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel, voorzitter. Ik heb even een vraag over het vergunningenproces. Is het mogelijk om de vergunningen meerdere jaren te maken? Want er zijn altijd bij evenementen dingetjes die veranderen. Maar er zijn natuurlijk ook heel veel dingen die gewoon vast zijn. Is het mogelijk dat we de vergunningen gewoon voor meerdere jaren gaan doen?

Mevrouw Luca: Dank u wel voor de vraag. Het is ook een hele bekende vraag, waar we eigenlijk in een klein comité met name afgelopen jaar ook naar hebben gekeken van, wat zijn daarin de kansen, mogelijkheden of de valkuilen? Maar eigenlijk is de conclusie daarin geweest dat de omgeving blijft veranderen. En ook al blijft het evenement grotendeels hetzelfde, dan komt er weer nieuwe landelijke regelgeving, waardoor er toch iedere keer weer andere een vorm van aanpak voor de organisatie is. Dat heeft gewoon invloed op het vergunningsproces. En eigenlijk is niemand er uiteindelijk bij gebaat als daar vervolgens uitkomt dat het niet veilig genoeg kan worden georganiseerd. En dat is eigenlijk een heel groot criterium waarvan wij hebben gezegd in het kleine comité, daar is ov ook bij betrokken, daar is ook de gemeente bij betrokken en de Omgevingsdienst als vergunningverlener, we gaan kijken of we meer maatwerk kunnen toepassen, zodat we de specifieke organisaties die het nodig hebben meer nog kunnen begeleiden dan wat we nu al doen. En waarin we andere trajecten wellicht wat korter kunnen maken, omdat zij minder begeleiding van ons nodig hebben. Waardoor zij minder tijd kwijt zijn eigenlijk aan de vergunning an sich schrijven.

De voorzitter: Een vervolgvraag.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Er zijn natuurlijk altijd heel veel kleine regeltjes. Bijvoorbeeld bij Big Rivers moeten ze een zwemvest hebben op het podium. Allemaal van die hele rare regels, die gewoon heel erg overbodig worden. Kunnen we dat soort regeltjes niet met elkaar gewoon meer gaan schrappen? Dat als jullie die tegenkomen, dat we daar wat aan kunnen gaan doen? Overbodige regels. Dat ze de kerktoren wilden gaan beklimmen en dat ze een speciaal certificaat moesten hebben. En die certificaten bestaan helemaal niet voor die touwen. En dat soort dingen, dat soort onzin is natuurlijk overbodig allemaal. Dat we gaan kijken hoe we een stap kunnen maken.

De voorzitter: We gaan het horen. Zijn er overbodige regels en kunt u daar iets in betekenen, of is dat niet uw bevoegdheid?

Mevrouw Luca: Ik denk dat het wel degelijk aan het evenementenbureau is om te blijven toetsen. Zowel enerzijds bij de organisatoren, dat de documenten die er moeten zijn op basis van landelijke regeling dat die er is. En anderzijds dat er vanuit de nood- en hulpdiensten wel de juiste vragen worden gesteld. Dat er wel een duidelijke balans is tussen beide. En dat is aan ons. Uiteindelijk gaan wij niet over de regels die er zijn, waar we ons aan moeten houden. Die kunnen wij ook niet versoepelen. Ik moet zeggen dat we binnen Dordrecht daar wel al jaren mee bezig zijn om steeds meer te kijken naar de risico's, in plaats van te regelgericht werken. En dat is wel iets waar we met elkaar hard aan werken.

De voorzitter: Er was zojuist nog een vraag van mevrouw Kruger. En dan wil ik daarna door naar de volgende slide. Maar u mag uw vraag stellen.

Mevrouw Kruger: Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk in de eerste plaats even ten aanzien van de toegankelijkheid van evenementen. Ik heb drie jaar geleden een boekje afgegeven van Marianne Dijkshoorn over toegankelijkheid en evenementen. Misschien ligt die nog ergens in een bureaula, om even aan te geven van ... En waar ik steeds op zoek naar was, naar een voorloper van de VVV. Want als je het station bij ons uitkomt, waar is de VVV? Vroeger hadden we dat grote, mooie, witte gebouw, liep je daar regelrecht tegenaan. Nu is het ergens daar weg. Ik heb al een paar keer gevraagd aan de wethouder ook van, is het niet mogelijk om op het station, de kaartjesverkoop is er niet meer, maar om daar iets te krijgen waar je dan een loketje hebt. Het kan iemand zijn die ook nog eens een keer wat informatie geeft op het perron zelf. Maar die kaartjesverkoop, weet ik veel wat, maar een voorloper die kan verwijzen naar. Is dat mogelijk? Zou dat mogelijk zijn om daaraan te werken?

De voorzitter: U kunt erop reageren.

De heer Geensen: De vraag over toegankelijkheid is beantwoord. Wij gaan in 2026 over naar het Dordthuis. En daarmee gaan we van de ene fysieke locatie naar de andere. U heeft onze huishouding qua fte een beetje gezien al. We hebben vorig jaar een flinke korting over ons heen gehad. Dat is even in het defensief. Creatief en vooruitkijken heb ik ook de manager VVV gevraagd, kun je eens even wat verder kijken dan hoe we er nu bij zitten en nadenken over andere opties?

Ik ben in contact ook met de omgevingsmanager van de gemeente Dordrecht, die ook de ontwikkeling in het stationsgebied op zich neemt. Ik zie in andere steden dat je ook, bijvoorbeeld bij evenementen, mobiele VVV-stands hebt. Dus een bakfiets. Het klinkt plat, maar het is super functioneel. Dat zijn wel opties die ik graag ook zou willen verkennen. En dan moeten we daarna vervolgens kijken, hoe gaan we het betalen en welke keuzes moeten we dan maken?

Mevrouw Kruger: Voorzitter, dank u wel in ieder geval om het te gaan onderzoeken. Want ook het Dordthuis ligt verder de stad in en niet zozeer direct vanuit het station of met de bus. En samenwerking met misschien ProRail wil ook nog weleens helpen, dat soort dingen. Er zijn ideeën genoeg. En als je in Rotterdam kijkt of andere steden, dan is het duidelijk aanwezig. Maar dank voor het gaan uitzoeken.

De heer Geensen: Niet geheel toevallig was ik ook betrokken bij de transitie van de VVV in Rotterdam. Ik ken de voorbeelden.

De voorzitter: Mevrouw Kruger is helemaal gelukkig. We gaan naar de volgende slides.

De heer Geensen: Daarmee rond ik graag eventjes het evenementenbureau af. De coördinator van de evenementenkalender, niet onbelangrijk om te noemen. Dan de marketing van de stad. U kunt ook op straat de banieren zien. Bij de stadshotels stuit u op onze stadsplattegronden. Online en offline zetten wij het aanbod van de stad in de etalage voor de Dordtenaar, die wij graag attenderen op al het moois wat er te doen is. Maar ook regionaal, nationaal en internationaal voeren we campagnes uit en geven we extra bekendheid aan met name retail, cultuur en vrije tijd. Dat zit ook in onze opdracht. U ziet hier een uiteenzetting van partners waar we veel mee samenwerken, en de activiteiten, taken en rollen. In het bijzonder zou ik u willen wijzen op de kansen en ambitie die wij zien. Dordrecht als sterk merk verder neerzetten. En de ontwikkeling en de ambitie die wij zien vanuit partnerships, en kansen van het merk Dordrecht. Links onderin vetgedrukt, herontwikkeling merk Dordrecht. Want het merk Dordrecht is in 2009 voor het laatst en voor het eerst eigenlijk gedefinieerd. Als je de stad vertaalt naar een merk, en dat heeft merkwaarde, wat is dat dan? En we zijn nu 16 jaar verder. De stad is ook 16 jaar verder. En het leek ons een hele mooie kans om dat gesprek aan te gaan met de stad, met de partners met wie wij nu al samenwerken, de partijen die achter het culturele aanbod zitten, retail en recreatie. Maar als je dan toch een sterk merk neerzet en je rekt het frame wat meer op, zou het ook van betekenis kunnen zijn voor instellingen, bedrijven, grotere werkgevers. Die niet alleen hun baan willen verkopen aan het talent of personeel wat ze willen aantrekken, maar eigenlijk ook gelijk de vestigingsplaats. Waar kom je dan te werk? Waar kom je dan te wonen? Vandaar dat wij ook nu al kijken naar iets breder. En dat stopt wat ons betreft niet bij de stadsgrens, ook al houdt onze opdracht daar wel op formeel, maar je kijkt even iets verder. En daarmee naar de toekomst toe kun je ook mogelijkheden creëren, meer partnerships, meer bundeling van krachten. Dat traject gaan we nu in september aan, met een Dordtse partij in de ondersteunende rol. Daar gaan wij op zoek naar de waarde van de stad Dordrecht. Wat is dat dan, welke teksten horen daarbij, welke beelden, welke plekken, wat is dan de kracht, wat is het verhaal van het verleden, van het heden, van de toekomst? En dat proberen we ook breed in te zetten.

Dat is vrij ingewikkeld, want het is lastig de vraag aan 130 duizend mensen te stellen en daar iets compacts van te maken. Maar wij zetten breed in. En onze ambitie is dat we op 8 december niet alleen het nieuwe merk en alle beelden en teksten die daarbij horen willen lanceren, maar ook de samenwerking met de merkpartners. Waar we eigenlijk de volgende stap willen gaan maken en de grote ambitie die we hebben, is dat wij als organisatie het niet alleen gaan bedenken en maken, maar samen met de stad, maar ook in de uitvoering. Wij faciliteren. We blijven ook campagne voeren. Die gastvrijheid en die evenementen, daar gaan we gewoon mee door. Maar als wij een sterk merk neerzetten en middelen en teksten en beelden delen met onze partners in de stad, die ook kanalen hebben, die ook marketing- en communicatiekracht hebben, dan kan je samen nog meer het verschil maken en nog meer impact make. Tot nu toe in de voorbereidende fase hebben we hier veel enthousiasme op binnengehaald en kreeg ik wel te horen van, fijn, hier zaten we echt op te wachten. En dat is voor ons een aanmoediging om flink gas te geven. Voor mij in het eerste jaar waarop ik hier aan de slag ga. En aan het einde van het jaar hoop ik jullie daar allemaal te zien en uit te nodigen.

De voorzitter: We krijgen ook nog een uitnodiging, hoor ik.

De heer Geensen: Van 16.00 tot 18.00 uur.

De voorzitter: Kijk, mooi. Uw microfoon weer even uit. Heeft iemand nog een vraag? Mevrouw Kruger, GroenLinks.

Mevrouw Kruger: Dank u wel. Uw voorganger en zo, die had heel veel ook altijd publiciteit voor in België, Antwerpen en noem alles maar op. Waarbij mijn vragen altijd waren van lokaal, ik mis wel het een en ander. Nu is daar veel verbetering in. Ik zie wel bijvoorbeeld hier in Dordrecht reclames over Rotterdam, Breda. Hoe hebben wij de connectie? Ik hoor net, u heeft veel in Rotterdam gedaan. De connectie ligt er al in. In hoeverre worden die lijnen aangetrokken? Want dan krijgen we misschien meer bezoek vanuit die steden, in plaats van dat onze jongeren zo naar verluid naar Rotterdam en Breda vertrekken.

De voorzitter: Dat kunnen we doen. En dan komt daarna die vraag aan bod. Dat is goed.

De heer Geensen: De laatste slide, daar heb ik hem ook genoteerd, samenwerken aan de ontwikkeling van ons fraaie Dordrecht. Dat hoeven we natuurlijk niet alleen binnen stad en regio te doen, of laat ik zeggen, de Drechtsteden. Maar grote kans zit hem ook op de riviercruise, die hier staat genoemd. Nu is het zo dat de riviercruise de lijn tussen Amsterdam en Parijs gaat veranderen. Er gaat een keerpunt komen Rotterdam/Dordrecht naar Parijs, want Amsterdam wil een beetje van het toerisme af. Het is daar een beetje doorgeslagen, zullen we maar zeggen. Maar dit zijn wel toeristen waar ik van zeg, daar hoeft je geen overlast van te verwachten. We moeten ons vooral inzetten om te zorgen dat zij ook hun geld in de stad uitgeven. Dan ben ik al in gesprek gegaan met de directeur van Rotterdam Partners, die ik goed ken. En daar ook het aanbod gedaan, laten we hierin samenwerken.

En als ze een dagje moderne architectuur wil hebben, dan moeten ze vooral een hotel boeken in Rotterdam en daar een leuke dag hebben. Maar als men historie en groen en couleur locale wil, Delfshaven heeft een hele mooie straat, maar wij hebben een hele mooie binnenstad. En laten we daar elkaar in versterken. En die welwillendheid is er. En die taart is denk ik groot genoeg om de komende jaren samen lekker van te kunnen eten.

De voorzitter: Mevrouw Lammens, uw vraag.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Ik hoorde dat het Dordts Museum ook graag van die package deals zou willen hebben met ...

De voorzitter: Er moet weer even een microfoon uit, anders is die van mevrouw Lammens niet te verstaan.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Ik hoorde dat de Dordrechts Museum ook graag package deals zou willen hebben met cruiseschepen. Dat we zo Dordrecht kunnen promoten.

De heer Geensen: We hebben een petit comité en een werkgroep ingericht met de gemeente en ook de Dutch Delta Cruise Port en daarbij ook het Dordrechts Museum als belangrijke partner aan tafel om te kijken, hoe kan je het aanbod van de stad, dat doen we met de collega's van marketing, zoals we dat al jaren doen, maar even opnieuw goed onder de aandacht brengen? En daarbij speelt ook nog, deze mensen zitten op dag één in Rotterdam, dag twee Dordrecht en de volgende dag alweer in Terneuzen of richting België. U moet het ze een beetje makkelijk maken. Wij moeten focussen op een goed aanbod. En Dordrechts Museum ziet dat echt als mooie kans, in aanvulling op wat ze nu al krijgen aan bezoekers. Maar misschien moet je er iets meer moeite voor doen. En waar we ook nieuwsgierig naar zijn, is het meetbaar maken. Want je wil natuurlijk scherp hebben van, waar komen deze mensen vandaan en maken ze ook daadwerkelijk gebruik van het aanbod? En daar denken we nu over na, hoe we dat kunnen aanbieden en tegelijkertijd daar zelf ook van kunnen leren. Ik noem het voorbeeld nog maar een keer. In het Rotterdamse is er een Welcome Card, waarbij toeristen dan een kleine korting krijgen. Maar zodra die barcode gescand wordt, begin je ook als stad daarvan te leren en data op te slaan. En als er dan op toerisme een negatief sentiment is en je wilt het goede gesprek voeren, dan kun je beter het gesprek voeren niet alleen op sentimenten, maar ook op feiten en cijfers van, wat kost het je, wat levert het je op, waar kan je op bijsturen en wat zoekt men?

De voorzitter: Dank u wel. Nog nieuwe vragen? Ik zit nog eens rustig de kring rond te kijken. Ik zie geen nieuwe vragen. Dat betekent dat het een heel mooi, helder verhaal was. En ik denk ook een geslaagde kennismaking, want ik zie dat er gewoon met goede interesse is geluisterd en dat er geen moment werd afgedwaald. Dat is echt een compliment aan u, en aan u drieën. U allemaal bedankt voor het goed meedoen en voor deze voorbereiding voor de presentatie, met ook de leuke Dordtse plaatjes erin. Dat is altijd mooi. En we hebben kennisgenomen van de kansen, van de uitdagingen en van het nieuwe merk wat we gaan zien doorontwikkelen of herontwikkelen, hoe stond het er? Imago moet verbeterd. We gaan het zien en beleven. U wilde nog iets zeggen, zie ik.

De heer Geensen: Permissie voor wat laatste woorden, voor vanavond dan. Mocht u behoefte hebben om een-op-een buiten deze vergadering om nog eens van gedachten te wisselen over kansen naar de toekomst, dan sta ik klaar voor u, en mijn collega's ook. Dank u wel.

De voorzitter: Die nemen we mee. Dank u wel. Alle flesjes, kopjes en alles wat hier niet thuishoort, mag weer meegenomen worden. En allemaal tot ziens.

4. Beschikbaar stellen van budget voor uitvoering van de gebiedsprioritering Dordt Oost en Centrum – Raadsvoorstel

Voorzitter: Mevrouw Van Engelen
Raadsgriffier: De heer Boogaard
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. Ayverdi (DENK)
Dhr. Burakçin (GroenLinks)
Mevr. Dijkstra (Gewoon Dordt)
Dhr. De Feijter (ChristenUnie/SGP)
Mevr. Kamphuis (SP)
Dhr. Klerk (CDA)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Dhr. Pauwels (Partij van de Arbeid)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. Tutupoly (Op Ons Eiland)
Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)
Dhr. De Vries (VSP)
Dhr. Wringer (Beter voor Dordt)

Portefeuillehouder: wethouder M. Merx

Ambtelijke ondersteuning: mevr. Muijres

De voorzitter: Goedenavond allemaal, het is over 21.30 uur, wij gaan deze vergadering beginnen. De deur wordt dichtgedaan door de heer Wringer. Dank u wel. We zitten hier bij elkaar om vanavond oordeelsvormend te praten over het beschikbaar stellen budget voor gebiedsprioriteiten Dordt Oost en Centrum. Vorige Dordtse Dinsdag hebben wij hier een beeldvormende sessie over gehad, waar we veel informatie hebben gekregen over dit plan. En vanavond gaan wij aan de hand van een aantal politieke vragen de discussie met elkaar aan, of we het eens zijn met dat plan en of we nog dingen anders willen? Maar voordat ik dat allemaal toelicht, gaan we eerst een namenrondje doen voor het verslag. En dan begin ik aan mijn linkerkzijde.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

De heer Kuhlmann: Alexander Kuhlmann, Dordtse VVD.

De heer De Feijter: Bart de Feijter, ChristenUnie/SGP.

De heer Pauwels: Sam Pauwels, PvdA.

Mevrouw Dijkstra: Marjanne Dijkstra, Gewoon Dordt.

De heer De Vries: André de Vries, VSP.

De heer Stolk: Leo Stolk, VSP.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

De heer Burakçin: Necdet Burakçin, GroenLinks.

De heer Ayverdi: Emin Ayverdi, DENK.

De heer Venderbos-Lambinon: Cees Venderbos-Lambinon, Partij voor de Dieren.

De heer Wringer: Jan-Willem Wringer, Beter voor Dordt.

De heer Klerk: Albert Klerk, CDA.

De heer Tutupoly: Gersom Tutupoly, Op Ons Eiland.

Mevrouw Muijres: Mieke Muijres, gebiedsmanager.

De heer Merx: En Marc Merx, de wethouder.

De voorzitter: Dank u wel. En mijn naam is Yara van Engelen. En ik ben vanavond uw voorzitter. Zoals ik al zei, we gaan vanavond het politieke debat aan over dit onderwerp. En dat doen we aan de hand van de volgende politieke vragen. Moet, voordat het budget wordt vastgesteld, niet eerst participatie plaatsvinden, zodat inwoners zo vroeg mogelijk worden meegenomen? Die politieke vraag was bij de beeldvorming ook deels beantwoord. Dat is ook goed om even mee te nemen, dat participatie sowieso ook nog komt. Staat natuurlijk alsnog vrij om er iets van te vinden. Ligt er voldoende focus op de leefbaarheid en veilige wijken? Is het verantwoord om in deze tijd 1 miljoen euro beschikbaar te stellen voor dit project? En wordt voldoende adequaat aangesloten op wat er al bezig is in de buurt? Als ik kijk aan de hand van de politieke vragen, de eerste is ingeleverd door PvdA, is dat ook een partij die zou willen aftrappen?

De heer Pauwels: Ja hoor. Bedankt.

De voorzitter: De heer Sam Pauwels.

De heer Pauwels: Het ging er ons om dat in het stuk wordt er ook bijvoorbeeld al best wat aan prioritering gedaan van doelstellingen en er worden heel veel doelstellingen genoemd. En we denken dat het fundamenteel is dat de burger daarin gekend is.

Ook omdat er een heel sterk wijkcomponent aan het hele plan zit. Vandaar onze vraag. Zal ik dan ook op die andere vragen ingaan?

De voorzitter: Ja hoor, u mag gelijk een volledige woordvoering doen.

De heer Pauwels: Het andere punt is, we zijn nu in een tijd van serieuze bezuinigingen. Er worden keuzes gemaakt of keuzes voorgesteld waarin zaken mogelijk permanent stuk gemaakt worden. En wij denken dat in deze tijd dat je, ook gelet op de doelstellingen die omschreven worden waar deze 1 miljoen euro naartoe zou moeten gaan, dat dat niet gepast is. Wij zijn er dan ook helemaal niet voor. En we denken dat het beter zou zijn als we ten eerste direct de participatie ingaan.

Mevrouw Van Engelen: Voordat u verdergaat, over de mening die u net stelt, is een interruptie van de heer Kuhlmann van de Dordtse VVD. Gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Ik ben wel wat verbaasd om te horen dat de PvdA dit eigenlijk niet zou willen doen. Er wordt veel geld gestoken, volgens mij ook met steun van de PvdA, in de wijken die horen bij Dordt West. Maar er zijn natuurlijk ook allerlei problemen rondom leefbaarheid en veiligheid in andere buurten. En zoals u het nu brengt, zou ik bijna gaan denken, vindt de PvdA dat daar geen problemen zijn en dat die niet vragen om een aanpak?

De voorzitter: De heer Pauwels, PvdA.

De heer Pauwels: Het gaat er ons niet om dat er geen problemen zijn of dat we de doelstellingen niet onderschrijven. We willen een veilige, leefbare, prettige stad. Het gaat er ons om dat we denken dat dit niet de beste manier is om die doelen te bereiken. We vinden de voorstellen vaag. We vinden 1 miljoen euro, dat is veel geld in het kader van de bezuinigingen. Maar in het kader van het hele verhaal wat we hier als gemeente proberen te bereiken met onze kerntaken, vinden we 1 miljoen euro heel weinig. Het is een tijdelijk plan, het is niet heel veel geld en tegelijkertijd wordt er bezuinigd op ... Er zijn heel veel kleine bezuinigingen. We hebben laatst iemand gesproken, die werkt met 55 vrijwilligers en die lezen voor. En die hebben daar een hele belangrijke rol in de stad. En dat gaat om tienduizenden euro's. En dat wordt mogelijk permanent stuk gemaakt. En aan de andere kant gaan we nu voor 1 miljoen euro een vaag plan uitvoeren, wat tijdelijk is.

Mevrouw Van Engelen: Uw standpunt met motivatie is heel helder, geloof ik. Er is nog een interruptie op PvdA, van de heer Klerk van het CDA. Gaat uw gang.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de heer Pauwels zeggen dat die 1 miljoen euro uitgeven, ik zeg het even in mijn eigen woorden, onverstandig is. Aan de andere kant hoor ik hem wel oproepen tot participatie. Ik zie dat niet zo met elkaar in verhouding. Want ik vind persoonlijk, mijn fractie is het daarin met mij eens natuurlijk, ligt er een heel mooi plan wat juist heel integraal de zaken benadert. Dat is volgens mij de enige juiste aanpak erop. Maar waarom wel een participatietraject starten en nog geen idee hebben welke kant je op zou moeten?

De voorzitter: De heer Pauwels, PvdA.

De heer Pauwels: Het voorstel is, en dat wilde ik in eerste instantie ook nog toelichten, althans wat wij denken dat het beste is, de inzet die nu hieraan besteed wordt door het ambtelijk apparaat, we zijn heel blij met de inzichten die al op zijn gedaan, zet de volgende stap en ga participeren. En steek die 1 miljoen euro nu niet in mobiele buurthuizen, maar steek die 1 miljoen euro in het dempen van de schade die we anders met die bezuiniging aanrichten.

De voorzitter: Helder. De heer Klerk krijgt zo meteen een korte vervolgvraag. Er staan ook nog twee interrupties open van de heer Venderbos en mevrouw Kamphuis. Ik stel voor om na die laatste interruptie van mevrouw Kamphuis nog even de woordvoering van de heer Pauwels verder af te horen, om te kijken of er misschien al antwoorden op de interruptie komen. Maar eerst de vervolgvraag van de heer Klerk. Gaat uw gang.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de heer Pauwels zeggen dat hij met name niet staat achter de besteding. En dan noemde hij de mobiele wijkpost. Is het denkbaar dat er via een amendering hij wel akkoord kan gaan met het plan, maar dat de heer Pauwels met een beter voorstel komt waar wij ons als raad achter kunnen scharen?

De voorzitter: De heer Pauwels, is een amendement een idee voor u?

De heer Pauwels: Dat zou kunnen. Maar dan zouden we het erover moeten hebben, over hoe het eruitziet.

De voorzitter: Ruimte voor discussie, dat is altijd fijn.

De heer Klerk: Laatste toevoeging. Want de raad was in de vorige commissie, waar in de vraagstelling hoorde ik best wel tussen de regels door wat kritiek op die wijkhub, of tenminste wat vragen.

De voorzitter: Zeker. De heer Venderbos, Partij voor de Dieren.

De heer Venderbos-Lambinon: Dank, voorzitter. De heer Pauwels heeft het over 1 miljoen, veel geld. Dat klopt. En die 1 miljoen gaat dan ten koste van de bezuinigingen die wij tegemoet moeten zien. Maar volgens onze fractie zijn deze middelen, die 1 miljoen, al beschikbaar gesteld door de coalitie in het politiek akkoord. Dan gaat het toch niet ten koste van de bezuinigingen?

De voorzitter: Daar heeft de heer Venderbos zeker een technisch punt. De heer Pauwels, PvdA.

De heer Pauwels: Kijk, misschien dat het onmogelijk zou zijn om het geld uit het ene potje in het andere potje te doen. Maar ik vind dat op het moment dat je als politiek orgaan hier zit, als hoogste orgaan dat je best moet kunnen zeggen, als wij een miljoen euro gereserveerd hebben voor het ene en het zijn tijden van crisis, we vinden het belangrijk dat aan de andere kant iets niet stuk gaat, dat we dat geld oversluisen. Als dat niet kan, zou ik vreemd vinden.

De voorzitter: De heer Venderbos, Partij voor de Dieren.

De heer Venderbos-Lambinon: Volgens mij is het geormerkt voor dit project. En dat kan je denk ik niet zomaar even eruit halen en ergens anders instoppen, omdat je vindt dat dat misschien vriendelijk is voor de bevolking.

De voorzitter: Als de heer Pauwels de rest van de commissie en raad meekrijgt natuurlijk wel, maar laat u zelf antwoord op geven.

De heer Pauwels: We weten waar we op gaan bezuinigen. Dan kunnen we in het kader van het project een aantal zaken financieren die op de lijst van bezuinigingen staan.

De voorzitter: Dan gaan we even naar voor nu de laatste interruptie van mevrouw Kamphuis. En als zo meteen de woordvoering verdergaat, dan nog ruimte voor andere interrupties. Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Ik wil aan de heer Pauwels vragen van PvdA, via de voorzitter, hoe denkt u dan als we deze plannen niet doorzetten hoe deze wijken weer veilig worden en blijven?

De voorzitter: De heer Pauwels, PvdA.

De heer Pauwels: Dat is een moeilijke vraag. Althans, een goede vraag. Ik denk dat er in de lijst met bezuinigingen een aantal dingen staan die ook over veiligheid en leefbaarheid gaan, waaronder evenementen, et cetera. Ik denk ook dat het zonde is dat in een aantal wijken al buurthuizen wegbezuinigd zijn in het verleden. Ik denk dat er een structurele oplossing mogelijk zou moeten zijn. Daar zou je eens goed naar moeten kijken. Maar ik zou in ieder geval zeggen dat we het geld dat we hier nu steken in een redelijk vaag plan van tijdelijke aard met beperkte middelen, dat dat minder goed besteed is dan aan zaken waar we al jarenlang in het investeren zijn en aan het bouwen zijn, en dat we die nu de nek omdraaien.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis, heeft u een vervolgvraag?

Mevrouw Kamphuis: Ja, een korte. Is de heer van de PvdA ook niet van mening, die buurthuizen staan mooi in de wijk, maar die blijven daar staan en die gaan niet met de mensen in gesprek. Die brengen niet echt de veiligheid. Vindt u van wel?

De voorzitter: De heer Pauwels, PvdA.

De heer Pauwels: Ik denk dat buurthuizen een belangrijke rol kunnen spelen in de veiligheid in wijken. Maar dit gaat ook niet alleen over veiligheid. Dit gaat ook over contact met de burgers. Ik weet van een aantal buurthuizen dat dat contact heel goed is, dat daar heel gedreven mensen rondlopen en dat daar contact is. Want dat is in de kern waar het hierom gaat, het pure middel van een beweegbaar buurthuis, dat dat zo fundamenteel anders is dan het hebben van buurthuizen op verschillende plekken.

Je zou ook misschien nog kunnen betogen van, het hebben van een buurthuis op een vaste plek in een wijk tien jaar lang, dat dat ook bepaalde voordelen met zich meebrengt. Maar het is niet mijn expertise.

De voorzitter: Het is een afweging. Nu zei ik net dat de heer Pauwels eerst zijn woordvoering mocht doen, maar de heer De Feijter zit zo te springen om de heer Pauwels ook aan de tand te voelen hierover. Eerst gaan we naar ChristenUnie/SGP. Gaat uw gang.

De heer De Feijter: Dat is heel aardig van u, voorzitter. En het ging over hetzelfde punt namelijk. Vandaar eventjes. Over de ombuigingsopgave die de heer Pauwels zojuist een paar keer heeft genoemd. In het raadsvoorstel, wat nu voor ons ligt, staat dat in de uitwerking in de gebiedsagenda's ook wordt gekeken naar wat er juist al op dit moment gebeurt in zo'n wijk of in zo'n buurt en hoe hierbij kan worden aangesloten. Zou dit dan niet juist een kans zijn om die kleine activiteiten, die kleine organisaties die u noemt hiermee juist ook te redden van die ombuigingsopgave? En daarnaast nog een tweede vraag. Want de ombuigingsopgave gaat natuurlijk om structureel geld wat moet worden omgebogen of bezuinigd in sommige gevallen. En dit gaat over incidenteel geld. Is dat niet een hele scheve vergelijking?

De voorzitter: De heer Pauwels, PvdA.

De heer Pauwels: Ten aanzien van je eerste punt, dat is eigenlijk beter verwoord precies wat ik eigenlijk wil. Inderdaad, dat zou heel mooi zijn. Het tweede punt begreep ik niet helemaal goed. Sorry.

De voorzitter: Nog even een nadere toelichting van de heer De Feijter.

De heer De Feijter: We hebben natuurlijk een x-aantal miljoen, best een hoop, te bezuinigen. En eigenlijk jaar op jaar moeten we dat bezuinigen. Eigenlijk structureel onze begroting moeten we minder geld op gaan uitgeven. Terwijl dit gaat om een bedrag van 1 miljoen, wat op dit moment al in een bestemmingsreserve zit voor veiligheid en leefbaarheid, wat je eenmalig uitgeeft. En dat is niet een miljoen wat volgend jaar weer terugkomt of een miljoen wat over 5 jaar weer terugkomt. Dan zou je weer die keuze kunnen maken, maar dan moet je daar weer apart geld voor vinden. Dat is het verschil, het ene gaat om structureel bezuinigen, moeten we elk jaar zoveel miljoen bezuinigen en dit gaat om eenmalig geld uitgeven. Is dat niet een hele scheve vergelijking dan om te doen? Welke grote organisaties, die nu op de mogelijke lijst staan met mogelijke ombuigingen, zou u kunnen redden met 1 miljoen eenmalig?

De voorzitter: De heer Pauwels, PvdA.

De heer Pauwels: Volgens mij staan er in de lijst met bezuinigingen ook eenmalige bezuinigingen. En het feit dat dit nu een tijdelijke investering is, wij zijn voor structurele inzet van dingen die wij belangrijk vinden. Dingen die wij graag in de stad willen zien, dat moet je gewoon goed inrichten. En het structurele is denk ik een voordeel op zich. Het is ook prima om dingen uit te proberen.

Dit voorstel wat hier nu voorligt, dat is iets uitproberen. Dat is heel goed. Alleen de crux van ons argument is, dit is misschien niet het juiste moment om zoiets uit te proberen. 1 miljoen euro is heel weinig als je de veiligheid in de stad gaat willen oplossen en de leefbaarheid, maar 1 miljoen euro is heel veel op het moment dat je de botte bijl in dingen die wij structureel belangrijk vinden gaat zetten. En dat is een beetje de balans tussen tijdelijk en structureel. En ik hoop dat dit een antwoord is op de vraag.

De voorzitter: Helder. De heer Pauwels, had u nog een ander deel van uw woordvoering, of is eigenlijk alles wel zo gezegd met de interrupties?

De heer Pauwels: Jawel.

De heer Tutupoly: Voorzitter.

De voorzitter: Dan is er nog een interruptie van de heer Tutupoly, van Op Ons Eiland. Gaat uw gang.

De heer Tutupoly: Voorzitter, ik had nog even een vraag aan de heer Pauwels. Hoe denkt de PvdA er eigenlijk over, want er was nog een andere vraag en dat heb ik niet helemaal terug horen komen, of er adequaat is aangesloten bij wat er al in de buurt is? Want we hebben het nu eigenlijk over die bezuinigingen van die 1 miljoen. Hoe denkt de PvdA dat er misschien beter aangesloten kan worden op hetgeen wat er al is, zodat we misschien met minder tegemoet kunnen komen, want volgens mij is er al veel. Ik wilde even je mening daarover weten.

De voorzitter: De heer Pauwels, PvdA.

De heer Pauwels: Dat vind ik een hele moeilijke vraag om te beantwoorden, hoe er aangesloten wordt op wat er nu al is? Die 1 miljoen euro gaat nu naar de tijdelijke buurthuizen, volgens mij in ... Nee?

De voorzitter: Misschien is het dan een mooi bruggetje. Want dat is natuurlijk een politieke vraag die ook is ingeleefd, onder andere door GroenLinks. Dan kunnen we even bij GroenLinks aftrappen over dat onderwerp. En dan krijgt de heer Pauwels daar misschien ook nog een mening over. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik dacht dat u de politieke vragen, zoals ingediend, afliep. En ik zou graag mijn woordvoering willen doen.

De voorzitter: Dat zou ook kunnen. Maar ik ga ervan uit dat ze allemaal worden besproken vanavond. Dat we dat binnen de tijd gaan halen. En nu biedt dit onderwerp zich aan. Ik dacht, dan is het logisch om het sprongetje even daarnaartoe te maken. De heer Burakçin, van GroenLinks.

De heer Burakçin: Voorzitter, dank u wel. Dan lijkt het me goed dat ik mijn volledige woordvoering doe. Dan komt dat een stukje erin terug.

De voorzitter: Want dan komen we op die manier misschien bij de politieke vraag van de VVD terecht.

De heer Burakçin: Voorzitter, allereerst willen we onze dank uitspreken aan de ambtelijke ondersteuning voor het vele werk dat hierin is verricht. Eerlijk gezegd was het ook wel erg veel leeswerk, moet ik zeggen, wat ook wel een beetje onoverzichtelijk werd om goed te lezen. Een aantal opmerkingen bij dit voorstel. Participatie is zojuist ook aan de orde geweest. En er staat al het een en ander in het voorstel over participatie. En dat wordt ook gewaardeerd. Want bewoners weten zelf heel goed wat er ontbreekt in hun wijk, of dat nu meer groen is, meer speelplekken, ontmoetingsplekken, rust of juist reuring. En daarom vragen wij ook aan de wethouder, voorzitter, hoe wordt geborgd dat bewoners niet alleen worden geïnformeerd, maar ook echt invloed kunnen uitoefenen op dit project? Graag antwoord daarop. Dan kom ik op het punt van bestaande initiatieven. In veel buurten zijn al veel bewonersinitiatieven actief, binnen buurthuizen, Energiehuis, de bibliotheek, de Buurtkamer. En wat ons betreft hoeven we niet telkens het wiel weer opnieuw uit te vinden. En daarom willen we van de wethouder weten, wordt aangesloten bij deze bestaande initiatieven, wordt er samengewerkt met wat er al is of wordt er steeds opnieuw begonnen? Is er ruimte voor bewoners om zelf met ideeën te komen, in plaats van alleen maar uitvoerder te zijn van gemeentelijke plannen? Dat in ieder geval wat betreft de bestaande initiatieven, voorzitter. Over leefbaarheid, voorzitter, we zien dat er in het voorstel ook veel nadruk ligt op veiligheid. Wat ons betreft is veiligheid meer dan alleen cameratoezicht, mobiele wijkpost of handhaving. Dat is soms ook nodig, voorzitter, maar voor GroenLinks is leefbaarheid meer dan alleen veiligheid. Het gaat ook om veel groen in de buurt, speel- en sportplekken voor jong en oud, sociale samenhang en plekken waar je elkaar kunt ontmoeten, zonder dat je iets hoeft te kopen. De vraag, en dat vraagt om een integrale aanpak, voorzitter, hoe zorgen we ervoor dat sociale en fysieke projecten echt hand in hand gaan? En hoe voorkomen we dat het beleid versnipperd wordt, in plaats van samenhangend aangepakt? Dat was hem, voor zover.

De voorzitter: Dank u wel. Deels vraag en antwoord aan de wethouder. Ook een stukje mening. Ik zie geen interrupties. Ik hoorde wel het onderwerp veiligheid voorbijkomen. Dan gaan we naar de heer Kuhlmann van de VVD.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Voor de Dordtse VVD is het essentieel dat de straten en buurten in onze stad leefbaar en veilig zijn. We willen dat al onze stadsgenoten, elke Dordtenaar en elke Dubbeldammer met een prettig en veilig gevoel in zijn straat en in zijn buurt kan leven. Voor het veiliger en leefbaarder maken van straten en buurten is maatwerk nodig. Iedereen snapt dat Stadspolders heel anders is dan De Staart. En Sterrenburg weer heel anders dan de 19e-eeuwse Schil. En Dubbeldam heeft natuurlijk al helemaal zijn eigen karakter en eigen kenmerken. Maar datzelfde geldt ook als je per buurt kijkt. Op De Staart, en mevrouw Kamphuis weet dat natuurlijk als geen ander, is de omgeving van de Maasstraat heel anders dan de omgeving van de Haringvlietstraat. En het Suze Groeneweg-erf is weer heel anders dan Oudelandshoek, dat administratief natuurlijk ook bij Stadspolders hoort. Sterrenburg 1 is niet te vergelijken met Sterrenburg 2, laat staan met Wilgenwende.

Elke straat, elke buurt heeft zijn eigen karakter, met eigen mooie punten, maar ook met eigen uitdagingen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. En dat vraagt om maatwerk. De ene straat kan ervan opknappen als er een gezellig bloemperkje wordt aangelegd, terwijl de leefbaarheid en veiligheid in een andere straat er juist bij gebaat kan zijn als struiken goed kort worden gesnoeid, zodat een donkere, onveilige plek overzichtelijker en veiliger wordt. En dat hoeft geen tonnen met geld te kosten, maar dat kan wel heel concreet iets doen met de veiligheid. Op de ene plek is het nodig dat wijkhandhavers vaker komen surveilleren en op de andere plek is het nodig dat bijvoorbeeld een zebrapad wordt aangelegd, zodat je veilig kan oversteken. Onze stad is geen eenheidsworst. En om de leefbaarheid en de veiligheid te verbeteren, is het noodzakelijk om gebruik te maken van de kennis van onze stadsgenoten in elke straat en elke buurt. De ervaringskennis van inwoners van de straat of een buurt is minstens zo waardevol als de kennis van de ambtelijke professionals op het Stadskantoor. Het is niet voor niets dat we vrijwel wekelijks met onze fractie en vrijwilligers van de Dordtse VVD langs de deuren gaan voor gesprekken met stadsgenoten, onze mede Dordtenaren. Concrete verbeteringen en interventies, waardoor inwoners zich veiliger en prettiger voelen in hun straat en buurt, verzin je niet achter een bureau. Daarvoor moet je de straat op en het gesprek aangaan met onze inwoners. En daarom vinden we het ook een uitstekend idee dat onze ambtenaren de straat op gaan met dat busje, met die mobiele wijkpost. Onze boodschap aan de wethouder en zijn ambtenaar is dan ook, ga hier snel mee aan de slag. Weg van het bureau de straat op. Luister goed naar onze inwoners en ga daarmee aan de slag. En vervolgens zijn we natuurlijk benieuwd naar de voortgang. De wethouder heeft in het voorstel al toegezegd om 1 keer in de 2 jaar met een raadsinformatiebrief te komen over de voortgang. Ik ben benieuwd of de wethouder mogelijkheden ziet om dat iets vaker te doen, bijvoorbeeld 1 keer per jaar. Zodat we goed op de hoogte blijven van wat er gebeurt, van welke concrete maatregelen er worden genomen, interventies, aan de hand van wat er wordt natuurlijk opgehaald op straat, omdat we dat heel belangrijk vinden. Kortom, de aanpak, zoals die wordt voorgesteld in het raadsvoorstel, past bij de wens van de Dordtse VVD voor maatwerk, voor leefbaarder en veiliger buurten en straten in onze stad.

De heer Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Stolk, van de VSP. Gaat uw gang.

De heer Stolk: Ik wilde de VVD vragen, is het u waard die miljoen om dat te spenderen, wat tijdelijk geld is, om deze pilot eigenlijk te starten? Want we hebben toch al zoveel in alle wijken, en ook de bestuurders, want dit zijn allemaal punten die wij normaal al behandelen over veiligheid en noem maar op. En dit is 1 miljoen wat we gelabeld hebben, maar we hoeven het niet uit te geven.

De voorzitter: De heer Kuhlmann, Dordtse VVD.

De heer Kuhlmann: Kijk, ik had het er daarnet in de interruptie richting de PvdA al even over, we investeren enorm, meerdere miljoenen in de wijken in Dordt West. Een heel uitgebreid programma, ook heel veel landelijke subsidie. En dat is denk ik terecht. Maar tegelijkertijd zijn er natuurlijk ook in al die andere delen van onze stad uitdagingen.

Kijk, ik ben het met de heer Stolk van de VSP eens, gelukkig gebeurt er natuurlijk al veel. Het is natuurlijk niet zo dat er nu geen handhavers zijn in die buurten en dat er geen andere dingen gebeuren. Maar toch is het, in elk geval als wij daar langs de deuren gaan, en u hoort dat vast ook wel dat, nog niet perfect. Sterker nog, er zijn best nog wel plekken die voor verbetering vatbaar zijn. In het dikke rapport is er natuurlijk al, hoe zal ik het zeggen, een bureaustudie gedaan, is natuurlijk heel veel informatie. Maar wij vinden het ongelooflijk de moeite waard om niet vanachter een bureau, niet vanuit een buurthuis waar lang niet iedereen naartoe gaat, maar gewoon op straat ... En we hadden het natuurlijk hier vorige week ook even over, wat ons betreft kan het ook prima met gewoon aanbellen bij mensen. Iedereen proberen te bereiken en te zorgen dat je die verbeteringen doet die echt helpen. En natuurlijk een miljoen is aan de ene kant veel geld. Aan de andere kant is het ook terecht ...

De voorzitter: Helder. U wil ophalen uit de praktijk. U wil echt de buurt in.

De heer Kuhlmann: Maar vervolgens, dat punt wilde ik nog even maken, voorzitter ...

De voorzitter: Nog even een concreet tweede punt.

De heer Kuhlmann: Ook concrete zaken aanpakken. En dat kan hiermee ook. Ik denk echt dat we hiermee zaken kunnen verbeteren.

De voorzitter: Dank u wel. Er is ook nog een interruptie van de heer Pauwels, PvdA.

De heer Pauwels: Ik hoor meermaals dat het tijd wordt dat er de straat in wordt gegaan om geparticipeerd te worden. Wat vindt de VVD dan van de mate van participatie die nu heeft plaatsgevonden om tot dit voorstel te komen?

De voorzitter: De heer Kuhlmann, Dordtse VVD.

De heer Kuhlmann: Kijk, participatie is onderdeel van deze aanpak. En kijk, ik heb een beetje moeite met de stellingname van de PvdA, laat ik daar eerlijk over zijn. Want aan de ene kant wordt er gezegd, het plan is vaag, het kan alle kanten op. En aan de andere kant wordt er gezegd, er is nog niet voldoende aan participatie gedaan. Je zou natuurlijk als je het te vroeg vindt, kan je het heel veel concreter maken door hier op het Stadskantoor exact voor te schrijven wat er allemaal moet gaan gebeuren. Maar goed, dan hoeft je niet meer aan participatie te doen. Aan de andere kant als je zegt, je moet aan participatie doen, dat zit erin. Dat is natuurlijk niet voor niets dat er de wijken in wordt gegaan, langs de deuren wordt gegaan. Maar dat is denk ik ook wel goed als je dat een beetje gericht doet, met een duidelijk doel voor ogen. Het doel is heel helder. Dat is natuurlijk eerder ook in de begrotingen vastgesteld. Dit gaat om leefbaarheid en veiligheid. Dat is een concrete. En binnen die opdracht wordt het natuurlijk op zo'n manier gedaan dat dat past, dat er maatwerk wordt geleverd.

De voorzitter: U stelt eigenlijk, goed georganiseerde participatie op dit plan zorgt voor een verdere concrete invulling van de uitwerking?

De heer Kuhlmann: Ja.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog meer interrupties?

De heer Stolk: Ik wil eerst eigenlijk. Ook wij hebben een vraag gesteld.

De voorzitter: Dat klopt. Ik ga ook naar uw woordvoering. Daar heb ik genoeg tijd voor ingedeeld in mijn hoofd. Dat komt goed. De heer Tutupoly, Op Ons Eiland.

De heer Tutupoly: Ik hoor de heer Kuhlmann praten over, gesprek aangaan met die burgers. Achteraf komt eigenlijk die participatie pas. En ik vroeg me eindelijk dan toch af, zou die participatie niet aan de voorkant moeten? We horen de woordvoerder net van GroenLinks eigenlijk al zeggen, in een buurt weet men vaak perfect wat daar speelt en waar behoefte aan is. En als je nu een plan opstelt en dan achteraf pas gaat vragen aan de buurt waar er behoefte aan is, is het dan niet de omgekeerde volgorde? Hoe denkt de heer Kuhlmann erover?

De voorzitter: De heer Kuhlmann, Dordtse VVD.

De heer Kuhlmann: Volgens mij is het niet de verkeerde volgorde, want in dit plan staat niet welk bosje exact korter wordt gesnoeid. Het voorbeeld wat ik net noemde. Of op welke plek er extra wordt gesurveilleerd. Er worden in het plan, natuurlijk heel duidelijk die bureaustudie zit daarachter, maar vervolgens, dat is de volgende stap, en ik hoop heel erg dat we met zijn allen hier straks ja tegen zeggen, wordt de wijken ingegaan en wordt natuurlijk juist aan mensen gevraagd, veiligheid en leefbaarheid, dat vinden we belangrijk, en wat kunnen we in uw straat doen, in uw buurt om dat te verbeteren? En vervolgens met die opbrengst, daar komen natuurlijk de concrete maatregelen uit. Ik zie in dit plan, en wat dat betreft snap ik het commentaar vanuit de PvdA wel, alleen vervolgens de conclusie is natuurlijk helemaal verkeerd die zij trekken, maar de analyse van, het is nog wat vaag, die klopt, omdat er natuurlijk juist wordt opgehaald en vervolgens met die informatie, met de cijfers vanuit de bureaustudie en wat er wordt opgehaald aan de deuren, in de straten, dat maakt de concrete acties. Dat is denk ik de juiste volgorde.

De voorzitter: Voor de Dordtse VVD is dit de juiste volgorde van participatie. Laat dat duidelijk zijn. Heeft iemand anders nog een andere interruptie op de VVD op een ander onderwerp? Ook nog over een ander onderwerp hierop? Ja. De heer Tutupoly, Op Ons Eiland.

De heer Tutupoly: Ik vroeg me eigenlijk ook af wat de VVD denkt, in hoeverre er ook geleerd wordt van de historie? Ik zie bijvoorbeeld ook in de stukken staan de Blaauwweg. De Blaauwweg is vroeger eigenlijk wel een probleemstraat geweest. Nu staat hij weer op de lijst, terwijl er destijds veel veranderd is. In de Stadspolders staat Boris Pasternak-erf. Daar kan je ook de vraag over stellen, waarom is die straat anders dan de omliggende straten? Wordt er ook bijvoorbeeld meer gekeken naar de samenstelling van zo'n straat? Want daar zou men uit het verleden kunnen leren. En ik vraag me eigenlijk af hoe de heer Kuhlmann erover nadenkt?

De voorzitter: De heer Kuhlmann, Dordtse VVD.

De heer Kuhlmann: Ik denk dat we allemaal heel veel kunnen leren van sowieso de informatie uit de stukken, die erbij zit. En zeker ook straks natuurlijk aan de hand van wat er wordt opgehaald. En natuurlijk ook wat er in het verleden bekend is. Maar goed, vervolgens moet je daar natuurlijk wel wat mee doen. En dat is natuurlijk de volgende stap die ook in dit plan zit van, dat je ... En dan is een miljoen is geen onbeperkte pot met geld, maar toch best wel wat waar je concrete dingen mee kunt doen, om dingen te verbeteren. En als dit allemaal uitgevoerd en klaar is, hebben we dan een perfecte stad? Nee, natuurlijk niet. Dan blijven er dingen over om nog te doen. En het voorbeeld wat natuurlijk concreet noemt, de samenstelling in een straat of in een buurt, dat zul je natuurlijk hier niet zo snel mee veranderen. Dat zijn natuurlijk andere dingen en een veel langere adem. Dat hangt samen met woningbouwplannen. Als we dit hebben vastgesteld, dan kunnen we niet als gemeenteraad naar huis gaan en zeggen, mooi, we zijn klaar voor de komende jaren. Alleen het is in onze ogen wel een belangrijk puzzelstukje om te gaan doen, omdat je ook met kleinere interventies veel kunt doen.

De voorzitter: Die is helder, de heer Kuhlmann. U had een heel mooi antwoord. Ik ga hem daar ook afkappen. Want de heer Stolk van de VSP heeft nog een interruptie openstaan.

De heer Stolk: Ik blijf eigenlijk bij het verhaal van, alles wat er nu gezegd wordt ook door de VVD is wat we nu al met zijn allen doen. En ik moet ook weergeven dat ik dagelijks op de straat zit, en ik zie alles. En we hebben, net zoals Beter voor Dordt ...

De voorzitter: De heer Stolk, is het misschien handiger als we naar uw woordvoering gaan?

De heer Stolk: Ja, maar dat had ik al gevraagd.

De voorzitter: Want ik hoor dat u reden ... Dat klopt. Want ik wilde ook naar u toe gaan, maar u vroeg net eerst om een interruptie. En als u nu gelijk de woordvoering doet.

De heer Stolk: Dan ga ik gelijk naar mijn woordvoering, want komt dan.

De voorzitter: Dan gaan we dat doen.

De heer Stolk: Voorzitter, de VSP is van mening dat we hiermee vooral bezig zijn om alles nog eens een keer dunnetjes over te doen. Tot nu toe zijn er in het participatietraject voornamelijk professionals en beleidsmakers aan het woord geweest, terwijl juist de stem van de burger ontbreekt. Dat wringt, zeker als we daar nu nog eens een bedrag van 1 miljoen voor willen uittrekken. Bovendien hoeft dit helemaal niet kostbaar te zijn. We hebben buurthuizen, we hebben bibliotheken. En anders laagdrempelige plekken in de wijken zijn volop mogelijkheden om de plannen te presenteren, tot de lichtjes en in gesprek te gaan met bewoners. De infrastructuur is er al. Wij hoeven alleen maar gebruik te maken van die infrastructuur. De mobiliteitswijkpost is voor ons kostbaar en volledig overbodig.

En ik moet er ook bij zeggen, wie wil er in dat busje stappen? Je ziet nu ook al dat de mensen zich schamen als ze in zo'n busje stappen, of ergens. Ze gaan liever in anonimiteit ergens hun verhaal doen, als dat ze in een busje gaan staan. En als er dan ook nog de gemeente Dordrecht op staat, dan is het een soort propaganda. En ik denk dat we daar niet aan mee moeten doen. Plus de 1 miljoen.

De voorzitter: Dat is helder. U heeft een interruptie van de heer Kuhlmann, van de Dordtse VVD. Gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Ik ben benieuwd of de heer Stolk van de VSP zich realiseert dat er ook heel veel mensen zijn die nooit in een buurthuis komen. En evengoed ook een hele hoop mensen die nooit in een bibliotheek komen, bijvoorbeeld omdat ze gewoon zelf hun boeken kopen. En zo'n busje kan daarbij helpen. Maar in essentie gaat het er natuurlijk om, om de mensen te bereiken die niet naar zo'n punt komen. Zou dat niet helpen? Zou het niet heel goed zijn als ambtenaren in plaats van op het Stadhuis of in een buurthuis af te wachten tot mensen naar hen toe komen, zij naar de mensen toe gaan? Bent u dat niet met me eens?

De voorzitter: De heer Stolk, VSP.

De heer Stolk: Ik denk dat we dan in de communicatie terechtkomen. En als er een goede communicatie is, dat die mensen daar zitten, dat ze het wel degelijk kunnen vinden. En als ze niet willen komen, komen ze ook niet. En we hebben natuurlijk andere instrumenten als mensen in moeilijkheden zitten, dat ze naar Geldmaatje kunnen of naar andere doelen. Ik denk dat dit helemaal echt overbodig is.

De voorzitter: Dat is een heel helder standpunt. Nog een interruptie van de heer Kuhlmann, Dordtse VVD.

De heer Kuhlmann: Het verbaast me een beetje, omdat ik de VSP toch ook wel ken als een partij die belang hecht aan veiligheid en leefbaarheid. Als er rottigheid is op straat, heb ik het idee dat de VSP zich dat ook aantrekt. En moeten we juist het punt wat u maakt van, niet iedereen komt uit zichzelf zo snel, meldt zich of wat dan ook, zou juist niet goed zijn, en een busje kan daarbij helpen, maar als je gewoon echt naar de mensen toe, aanbellen, zeggen, we hebben hier een buurt waar we wat zorgen over hebben, mijnheer, mevrouw, wat vindt u ervan en wat is uw idee om te verbeteren?

De voorzitter: Zou het goed zijn om naar de mensen toe te gaan, in plaats van de mensen naar ons toe te laten komen? De heer Stolk, VSP.

De heer Stolk: Ik blijf eigenlijk bij mijn standpunt dat het gewoon belangrijk is. We hebben al die instrumenten. En als we die instrumenten beter inzetten, dan is het echt overbodig. En zo'n buurthuis of zo'n buurtwagen eigenlijk, we hebben ook andere buurtwagens weleens gehad. En dan denk ik, heeft ook niet geresulteerd. We hebben er zelfs eentje weggehaald uit Noord, in het Lijnbaankwartier. Ik denk, voor ons is het in ieder geval niet zinvol. En daar blijf ik bij.

De voorzitter: U heeft het inderdaad twee keer in de beantwoording kunnen toelichten. Hij is goed helder nu. Zijn er nog interrupties op de heer Stolk van de VSP? Interruptie? De heer De Feijter, ChristenUnie/SGP.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de heer Stolk zeggen, we hebben al die instrumenten al, als we die nou eens allemaal beter gaan inzetten. En heeft de heer Stolk dan ook niet door dat slechts 225 duizend euro van die 1 miljoen specifiek is bedoeld voor een mobiele wijkpost? En dat juist al dat andere geld ook bedoeld is om aan te sluiten bij die instrumenten en activiteiten die er al zijn, en eventueel waar nodig nieuwe activiteiten te ontplooiën, om aan de slag te gaan met die leefbaarheid en veiligheid? Is dit voorstel niet juist wat de VSP wil?

De voorzitter: De heer Stolk, VSP.

De heer Stolk: Voorzitter, dank u wel. Ik denk dat dat niet is. Die mobiele wijkpost is een uitgave. Dat begrijp ik. Er moeten mensen op en die moeten ook, hoe heet dat, scholing krijgen. Maar de andere, ik blijf erbij, we hebben dat al. En ook over de veiligheid. We praten over dat er nu extra veiligheid is. Maar er komt geen extra veiligheid. Het is gewoon dat het gemeld kan worden. Maar daar hebben we Fixi voor en daar hebben we de politie voor, daar hebben we de driehoek voor.

De voorzitter: Het komt eigenlijk ook via deze interruptie uiteindelijk bij hetzelfde standpunt terecht. Ik denk dat de partijen daar elkaar niet gaan vinden. Ik ga even overstappen, want er is nog een woordvoering van de heer Klerk, van het CDA.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ik beperk mij tot de politieke vragen, zoals de bedoeling is. Allereerst de vraag van de VVD. Dat is wel een die de essentie raakt. Is er wel genoeg aandacht voor leefbaarheid en veiligheid in de wijken? Zoals ik al eerder zei, het plan zoals het voorligt, is er echt één waar wij best wel heel erg achter staan. Ook mooi de integrale benadering. Maar juist door die integraliteit en al die aspecten die daarin besproken worden, kan het weleens afleiden van waar het nu daadwerkelijk om gaat. Waar wij, in tegenstelling tot de VVD, wel nog steeds vragen bij hebben, is inderdaad de instelling van die wijkhub. Ik heb daar in de vorige commissie ook vragen over gesteld van, zijn er succesverhalen te melden uit andere plaatsen of is er iets waaruit blijkt van, dit heeft kans van slagen? Die indruk kreeg ik toen niet. En ik ben het wel eens met wat ik eerder hoorde van, als mensen uit zichzelf niet naar een wijkcentrum of een gelegenheid komen, waarom zouden ze wel naar die wijkhub komen? Ik heb daar echt mijn vragen bij. En dan een kwart van het totale budget daarvoor, vind ik wel veel geld. Maar de vraag aan de wethouder is, overtuig mij. Dan ten aanzien van participatie. Daar is in de plannen veel ruimte voor. En ik denk ook dat dat een belangrijk onderdeel is inderdaad. En ik sluit me daarin aan ook bij wat de heer Kuhlmann daarover zei. Juist vanuit de wijkgerichte benadering is het heel belangrijk om die bewoner en de inwoners van die wijk te betrekken. En volgens mij maakt dat ook deel uit van de plannen. En dat onderschrijven wij dan ook. En dan tenslotte de vraag die GroenLinks stelde vorige keer van, aansluiten bij bestaande initiatieven. Dat lijkt me inderdaad ook heel belangrijk. Er zijn veel bestaande zaken die functioneren of misschien wat minder functioneren, maar laten we die niet uit het oog verliezen.

En dat wel echt als prioriteit stellen bij hoe we dit plan uit gaan voeren. En die wel in positie te brengen. Ik denk dat dat voor een succesverhaal van hetgeen voorligt essentieel is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Helder. Mevrouw Kamphuis, heeft u ook een woordvoering?

Mevrouw Kamphuis: Ja. Dank u wel. Wij van de SP vinden het geen verkeerd voorstel. Echter zijn we wel van mening dat het niet zoveel geld hoeft te kosten. Maar hoe denken de bewoners van het desbetreffende gebieden hierover? Zelf heb ik diverse bewoners gesproken, en zij vroegen zich af, waarom zou het niet van een wijkpost kunnen? Bijvoorbeeld van Het Staatje. Dan wordt vanuit Het Staatje, wat elke dag al vol zit, gestart en gaan ze door de wijk heen lopen. Dat kan ook bij andere wijkcentra. Dan wordt er meer blauw op straat gezien, en wijkmanagers, en dan kan Het Staatje blijven bestaan. Win-win, denken bewoners. Hoe denkt de wethouder hierover? Naar ons idee kost het dan veel minder geld dan die 1 miljoen die de wethouder wil uitgeven. De laatste vraag. Naar ons idee wordt er nu niet adequaat aangesloten bij wat er nu al speelt en georganiseerd wordt in de wijk. Wij vinden juist dat je hierbij moet aansluiten en niet weer apart iets nieuws moet verzinnen. Hoe denkt de wethouder hierover, om met de diverse bewoners in gesprek te gaan om het probleem aan te pakken?

De voorzitter: Dank u wel. Kleine tip, er wordt ook veel aan de wethouder gevraagd om dingen anders te doen. Onthoud die dingen ook even voor eventuele amendementen en moties aan het eind, voor als er geen toezeggingen komen. Niet om uw werk moeilijker te maken, maar toch politiek. Ik ga naar de ChristenUnie/SGP, de heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Allereerst chapeau echt richting de ambtelijke organisatie voor de stukken die we hebben gekregen. Hele gedegen analyse en ik denk ook goede prioriteiten. Het belang waarom dit allemaal op buurniveau ook moet worden gedaan, dat heeft de heer Kuhlmann denk ik zojuist prachtig haast poëtisch verwoord. Dat zal ik niet over gaan doen. Wat ons betreft zijn dit ook de juiste prioriteiten. En vanuit de bestemmingsreserve leefbaarheid en veiligheid volgt ook de logische inzet op deze thema's. De ambitie, zoals we vorige week hoorden, was om ook echt impactgericht te gaan werken. En wij zouden willen oproepen om dat ook vooral nu te gaan doen. De analyse en de prioritering die zijn gedaan, laten we nu dan daar vooral de vruchten van plukken en aan de slag gaan met het uitvoeren van die interventies. Die inzet steunt de ChristenUnie/SGP van harte. De kosten van de mobiele wijkpost, daar staan wij, net als het CDA, wel wat kritischer tegenover. De aanschaf en de programmering telt op tot 225 duizend euro. Dat is bijna een kwart van de beschikbare middelen. Dat vinden we wel een fors bedrag. Tegelijkertijd, uit de ambtelijke presentatie vorige week begrepen we ook dat de wijkpost niet enkel gaat dienen als middel om de gebiedsagenda's te concretiseren, maar ook om van daaruit zeker die interventies juist te gaan uitvoeren. En dat laatste willen we dan vooral van harte aanmoedigen. In Rotterdam, hebben we nog eventjes gekeken, daar is, kijk, ik zie al geknik, de mobiele wijkhub. We vragen ons af of we in Dordrecht een vergelijkbare rol voor de mobiele wijkpost zien als voor de Rotterdamse mobiele wijkhub? In Rotterdam, wat wij zo lezen, lijkt dat daar wel een succes te zijn.

En wij zouden dan ook graag evalueren, een jaar na komst van de mobiele wijkpost hier in Dordrecht, of dat in Dordrecht ook zo'n succes is. En tot slot, voorzitter, eenzelfde vraag die de heer Kuhlmann ook al had gesteld. We lazen inderdaad dat er eens per twee jaar een RIB wordt aangekondigd. Er wordt voor elk jaar, voor de komende drie jaar, geld begroot. Wij zouden het wel terecht vinden dat er ook elk jaar iets van een RIB over wordt gedaan. Dat hoeft niet lang te zijn, maar gewoon even iets van een update van, wat is er gebeurd met dat geld? Dat was hem.

De voorzitter: Helder. Dank u wel. De mobiele wijkpost zal nog flink verdedigd moeten worden. De heer Tutupoly, van Op Ons Eiland.

De heer Tutupoly: Dank u wel, voorzitter. Ik zal ook even beginnen met de vragen, zoals ze gesteld zijn, om daarop in te haken. Allereerst hebben we het over participatie. We hebben het er net eigenlijk al over gehad, participatie achteraf vinden wij een goede zaak. We zouden het meer aan de voorkant willen hebben, zodat er echt gekeken wordt wat de bewoners zelf ...

De voorzitter: Gelijk een interruptie. En u stopt zelf. Dan geef ik ruimte. De heer De Feijter, ChristenUnie/SGP.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor dit punt van participatie nu een aantal keer terugkomen. En de ChristenUnie/SGP heeft participatie ook hoog in het vaandel zitten. Is het niet zo, vraag ik aan de heer Tutupoly, dat voor het stellen van deze prioriteiten dat daarvoor ook gesprekken zijn gevoerd met Dordtenaren? En dat die prioriteiten echt niet zomaar vanuit een ambtelijk ivoren toren zijn opgesteld, maar dat die intern en extern zijn gevalideerd?

De voorzitter: De heer Tutupoly, Op Ons Eiland.

De heer Tutupoly: Dan haal ik even onze voorzitter aan, die eigenlijk ermee begon, dat er de vorige keer een antwoord op gekomen is, namelijk dat participatie nog plaats zal gaan vinden, dat de toezegging er geweest is. Daar heb ik nu even op aangehaakt. En de ervaring leert ook dat op het moment dat je achteraf het participatietraject ingaat, dat er dan heel weinig nog kan worden bijgeschaafd. Want dan zit er vaak al een bepaald plan, een bepaald idee, een bepaalde richting. En vervolgens, als bewoners met nieuwe ideeën komen, dan wordt er minimaal aan bijgeschaafd. En daarom is het zo belangrijk om eigenlijk niet blind te worden voor je eigen ideeën, maar juist vooraf met die bewoners in gesprek te gaan, zodat je dan eigenlijk nog een heel open plan hebt, en dat je daarop in kan spelen.

De voorzitter: Even, de heer De Feijter, doelt u nu wat meer op wijkanalyses, en op basis daarvan waar behoefte aan is in de wijk om de wijk op peil te houden?

De heer De Feijter: Ja, de gebiedsprioritering en de analyse, hoe die prioriteiten tot stand zijn gekomen. En dan kijk ik met een schuin oog ook naar de ambtelijke ondersteuning. En die zie ik knikken. Ik geloof dat dat klopt. Maar is dit dan niet juist wat Op Ons Eiland ook zou moeten willen om hier voor te stemmen?

Want eigenlijk het enige wat er is gedaan, is gezegd, in deze buurt moeten we iets aan leefbaarheid en veiligheid gaan doen. En hoe we dat precies nog gaan doen, dat gaan we nou net juist vormgeven, samen met bewoners. Juist die participatie komt niet helemaal op het eind, als al die ideeën en plannen zijn bedacht. Die gaat juist samen met bewoners worden bedacht.

De voorzitter: De heer Tutupoly, Op Ons Eiland.

De heer Tutupoly: U vraagt een mening, of Op Ons Eiland hier dan juist mee akkoord moet gaan. We hebben hier nu net pas één punt behandeld als participatie. En dat is maar een van de onderdelen. Om een antwoord hierop te geven, zal ik de rest van de punten dan ook moeten behandelen, want dan krijg je een compleet beeld, denk ik.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Op het punt participatie, want daar heb ik toch dingen gehoord waarvan ik denk, dat vraagt om een reactie.

De voorzitter: De heer Tutupoly zegt net, het komt terug in de woordvoering. Misschien toch handig om het nu even af te luisteren. En dan de interrupties kunnen ook na de woordvoering gewoon nog. Daar zijn we voor.

De heer Tutupoly: Misschien bedien ik de heer Kuhlmann dan wel hier tegelijk mee. Want de heer Kuhlmann gaf zelf ook aan in zijn woordvoering dat de VVD alle deuren langsgaat. Ik ben dan eigenlijk ook wel benieuwd wat de VVD opgehaald heeft bij hun gesprekken langs de deur in deze specifieke wijken, als ik het heb over Boris Pasternakerf, over de Blaauwweg en dergelijke. Want dan vraag ik me eigenlijk af, wat is er dan opgehaald? Wat heeft de VVD opgehaald? En wat is daar dan uiteindelijk in het plan terechtgekomen? Dat is wel een vraag die mij bezighoudt dan.

De voorzitter: Nu stelt u een hele directe vraag aan de VVD. De heer Kuhlmann, Dordtse VVD.

De heer Kuhlmann: Ik maak graag van de gelegenheid gebruik om juist nu een vraag richting Op Ons Eiland te stellen. Volgens mij zijn we het erover eens dat maatwerk nodig is, dat het daarom draait. En het enige wat er vooraf is bedacht in dit plan, waar geen inspraak over mogelijk is, is het thema waar het om draait, leefbaarheid en veiligheid. Dat hebben we vooraf vastgesteld. Althans, als we hiermee akkoord gaan. Vervolgens, op welke manier welke maatregel in welke straat in welke buurt het beste past, daar is die participatie voor.

De voorzitter: Dat verhaal is een aantal keer gedeeld. Die is helder. Ik snap dat u hem nog een keer toelicht, maar die hebben we nu nogmaals gehoord. Dan nog eventjes, heeft u met de Dordtse VVD langs de deuren concrete dingen opgehaald in dit gebied, waar de heer Tutupoly om vroeg?

De heer Kuhlmann: Ja, natuurlijk halen we hele concrete zaken op. En daar vragen we op verschillende momenten ook aandacht voor. En wat het in elk geval oplevert, en dat wil ik zonder meer delen, is het belang van maatwerk. Is dat op het moment in de ene straat kan de ene oplossing helpen, terwijl 100 meter verder het handiger is om heel iets anders te doen.

De voorzitter: We zijn weer terug bij de woordvoering van de heer Kuhlmann. Dat is op zich duidelijk. Ik wil wel vragen, als u elkaar niet gaat vinden hierop, om dat op een gegeven moment ook los te laten. De heer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Klopt. Dan ga ik gewoon even verder met de woordvoering. Even kijken hoor, waar was ik gebleven? Ten eerste, participatie hebben we het net even over gehad. Dan ten aanzien van voldoende focus op leefbaarheid en veilige wijken. Ik steek hier eventjes in op de veilige wijken. En dan denk ik juist met name de straten waar probleemstraten zijn op het gebied van veiligheid. Dan hebben wij toch twijfels of zo'n bus daarbij de oplossing is. Je staat in the open, de hele straat kijkt mee en jij staat daar met de politie te praten. De ervaring, denk ik, leert dat heel veel mensen vaak liever in de anonimiteit spreken dan in het zicht. Daar zetten we grote vraagtekens bij. Dan of het verantwoord is in deze tijd 1 miljoen euro beschikbaar te stellen voor dit project? Eigenlijk met het volgende punt vind ik die samenhangen. Namelijk of er voldoende adequaat wordt aangesloten op wat er al bezig is in deze buurt? Ik denk dat er veel initiatieven in de buurten zijn. En als je dan 1 miljoen ter beschikking wil stellen voor een project, waarom zou je dat dan juist niet in de organisaties steken die al aanwezig zijn, en daarbij de organisaties een stuk sterker maken? Met nieuwe projecten zie je toch iedere keer, er is heel veel in Dordrecht te krijgen. Alleen op een gegeven moment met het ene nieuwe project, wat het ander weer vervangt of naast elkaar gaat lopen, dan zie je als bewoner door de bomen het bos niet meer, zodat je eigenlijk niet meer weet waar je terecht zou moeten. Daarom vraag ik me af, zou je juist niet de 1 miljoen euro beschikbaar moeten stellen in de aanwezige organisaties, zodat het alleen maar verstevigd kan worden? Wat ons betreft zijn wij nog niet zo ver om dit project hiervoor voor te stellen. Maar misschien dat de wethouder daar ons straks op andere gedachten kan brengen.

De voorzitter: Gedachten kan brengen. Even een interruptie van mevrouw Kamphuis, SP.

Mevrouw Kamphuis: Ik heb het idee, hoe denkt mijnheer, via de voorzitter, over meer blauw op straat? Want als je naar de achtergrond gaat, nu gaan de bewoners al zeggen, we missen blauw op straat. En door dit plan komt er misschien wel meer blauw op straat.

De voorzitter: Hoe denkt Op Ons Eiland over meer blauw op straat? De heer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Ik denk niet dat een eenmalig project gelijk de kosten zal gaan dekken voor meer blauw op straat. Ik denk dat er toch iets meer nodig voor is. Ik denk wel dat je misschien iets in de communicatie kan versterken. Om maar even een voorbeeld te noemen, handhaving.

Als je het over handhaving hebt, die zijn vaak tot bepaalde tijden bereikbaar. Daarna moet het eigenlijk via de politie plaatsvinden, omdat ze nog wel op de achtergrond beschikbaar zijn. Alleen ik denk dat dat soort zaken niet altijd bij iedereen bekend is. Daar zou je misschien wat meer aan kunnen doen, hoe je daarmee omgaat.

De voorzitter: Dank u wel. Dan voordat we naar de wethouderstermijn gaan, zijn er nog partijen die andere dingen willen toevoegen aan de discussie? De heer Wringer, Beter voor Dordt.

De heer Wringer: Toevoegen is misschien een groot woord. Wat Beter voor Dordt betreft had het raadsvoorstel direct naar de raad gekund, als hamerstuk.

De voorzitter: Mooi. Volgende. Gaat u verder.

De heer Wringer: Precies. Maar nu ik toch het woord heb, heb ik wel twee opmerkingen. Probeer de kosten zo laag mogelijk te houden, om meer te kunnen investeren in de wijken. Misschien korting op de wijkbus of een programma iets kleiner. En ik hoorde ook de VVD noemen, en andere partijen, over een jaarlijkse evaluatie. Is misschien een beetje te veel van het goede, of het moet snel en goedkoop kunnen. Maar een grondige evaluatie over de resultaten in de wijk/straten en verantwoording van de financiën willen we wel graag zien aan het eind van het project. Dat waren mijn twee opmerkingen.

De voorzitter: Heel concreet. Hele korte interruptie, de heer Kuhlmann, Dordtse VVD.

De heer Kuhlmann: Ik hoorde de heer Wringer zeggen dat we hebben gevraagd om een jaarlijkse evaluatie. Dat is veel groter dan de vraag die ik heb gesteld, namelijk of er jaarlijks even een update gegeven kan worden. Even een korte raadsinformatiebrief. Maar het standpunt van de heer Wringer van, een jaarlijkse evaluatie is wat te veel, dat ben ik helemaal met hem eens.

De voorzitter: Dat is meer een verheldering van uw standpunt, en of u zich daar nog in kan vinden. Snap ik.

De heer Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Interruptie van de heer Stolk, VSP.

De heer Stolk: Want toen straks is mij dat niet gegund om een vraag nog te stellen aan de heer De Feijter. En die wilde ik graag nog even stellen. Dat was een interruptie eigenlijk op zijn woordvoering.

De voorzitter: Maar ik ga er wel heel even voor kiezen om toch verder te gaan, want de onderwerpen komen meer aan bod en we moeten ook nu een beetje op de tijd letten.

De heer Stolk: Dan wil ik hem eigenlijk stellen aan de wethouder.

De voorzitter: Dat kan ook straks. Want ik ga eerst even de woordvoeringen aflopen. En als dan nog steeds niet helder is of u hebt nog steeds zoiets van, ik heb ruimte om de ChristenUnie/SGP te overtuigen, dan kunnen we daar ruimte voor maken. Maar ik ga eerst even naar de heer Ayverdi, van DENK.

De heer Ayverdi: Bedankt, voorzitter. Wij hebben met aandacht het raadsvoorstel over de gebiedsprioritering gelezen. We herkennen de oprechte inzet van het college om te investeren in de buurten waar sociale druk, armoede, overlast, et cetera aanwezig is. Het wordt een beetje een herhaling, maar ik ga het ook benoemen. Mobiele wijkpost, wij hebben daar oprecht twijfels over. Want gaat het inclusief genoeg worden? Ik hoor de heer Kuhlmann zeggen dat wij aan de deuren hebben gebeld, et cetera. Maar dat heeft de fractie Dordtse VVD gedaan. Gaan de ambtenaren dat ook doen? Hoe gaat zo'n mobiele wijkpost eruit? Wordt het een bewegend Stadskantoor?

De voorzitter: Daar zijn we eigenlijk in de beeldvormende sessie al heel diep op ingegaan. Dat is vrij technisch. Ik kan niet beloven dat u daar vanavond een antwoord over krijgt.

De heer Ayverdi: Want nogmaals, ik had het ook gevraagd tijdens de beeldvormende sessie, gaat het jongeren benaderen, gaat het jongeren betrekken of ouderen, et cetera? Daar hebben wij onze twijfels over. Ik heb ook gehoord van de heer De Feijter dat de Rotterdamse versie wel een succes was. Inderdaad, hoe ziet het daar eruit? Waarom is het daar een succes geworden? Als we dat kunnen meten, dat is zeer handig, kan ik benoemen. En als het daadwerkelijk zal aansluiten op hetgeen wat deze gebieden nodig hebben, ik combineer nu verschillende vragen tegelijkertijd, dan vinden wij dat het 1 miljoen wel waard is om te investeren, maar alleen als het echt een synchronisatie heeft met hetgeen wat daar echt aanwezig is. Onze grootste twijfel gaat toch richting structuur van de mobiele wijkposten. En natuurlijk, het stukje participatie is al benoemd, gaan wij niet herhalen. En als ik daar verder nog wat antwoorden kan krijgen via de wethouder, dat zou fijn zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we nog even naar mevrouw Dijkstra van Gewoon Dordt.

Mevrouw Dijkstra: Voorzitter, Gewoon Dordt vindt het een mooi raadsvoorstel. Ik denk dat het belangrijk is om de veiligheid en de leefbaarheid voldoende te waarborgen in de stad. We willen wel graag nog even weten van de wethouder of hij een concreet voorbeeld kan noemen van hoe de participatie zou kunnen worden ingezet. Want het lijkt ons belangrijk dat de Dordtenaren ook iets te zeggen hebben hierin.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Stolk, u wilde ook nog iets toevoegen voor de wethouderstermijn.

De heer Stolk: Dat had ik aan de heer De Feijter, maar ik stel hem nu aan de wethouder. Het gaat er eigenlijk om dat we het steeds hebben over de functie en dat we iets uitbreiden aan activiteiten. En ik wilde aan de wethouder eigenlijk vragen, doen we de wijkbuurthuizen, de wijkcentra niet te kort om dit er nog eens bovenop te zetten?

Want wat voegt het toe ten opzichte van alles wat er nu al zit? En daar zou ik een helder antwoord van de wethouder van willen horen.

De voorzitter: Die had u inderdaad al gesteld, maar nu is het inderdaad duidelijk dat u daar een goed antwoord op wil van de wethouder. Ik kijk nog even rond. De heer Venderbos heeft nog iets toe te voegen.

De heer Venderbos-Lambinon: Eigenlijk heel weinig. Wat mijnheer de Wringer al zei, dat raadsvoorstel had ook meteen naar de raad gestuurd kunnen worden als hamerstuk. En ik sluit me aan bij de woordvoerder van de heer De Feijter.

De voorzitter: Dat is fijn. Dank u wel, de heer Venderbos, van Partij voor de Dieren. Moet ik er wel even bij zeggen natuurlijk. Dan zijn we rond. En dan kijk ik naar mijn rechterzijde voor een reactie van de wethouder. En dat gaat natuurlijk heel helder, kort en bondig gebeuren. Gaat uw gang.

De heer Merx: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: En u mag natuurlijk interromperen.

De heer Merx: Dank u wel. Dank u wel ook voor degenen ... Ik hoor een beetje top en flop. Een aantal partijen die het een geweldig voorstel vinden, mooie analyse met complimenten aan de ambtelijke organisatie. En dat deel ik, want anders had ik dit voorstel niet voorgelegd. Dank er ook voor, want ik hoorde hier naast mij opluchting. En er is ook ongelooflijk veel werk in verzet. Ik zal u kort meenemen in de geschiedenis. Kort, voorzitter. Inderdaad dit geld is eenmalig geld, wat bij het politiek akkoord is vrijgemaakt voor leefbaarheid en veiligheid, en met name in de wijken waar we normaal eigenlijk niet zo heel veel voor doen dan het normale wat we al doen. En in Dordt West investeren we heel veel geld. En we hebben eigenlijk afgesproken, we mogen niet vergeten dat we nog andere wijken hebben, zoals Centrum en Oost, waar we ook op straatjes, op buurtjes problemen hebben. Alleen wat we niet wilden, was dat miljoen wat heel veel geld is, zeker als je het op je bankrekening hebt staan, ik heb dat nooit mogen ervaren, maar ik weet wel dat het in de gemeentelijke organisatie niet zo heel veel geld is. Dat is ook al een paar keer gezegd. Je bent het zomaar kwijt. En we willen, dat is net herhaald ook, impact meemaken. We willen echt pinpointen, waar zijn de problemen en wat zouden we daaraan kunnen doen? Maar dan heb je wel een goede analyse nodig. En een analyse is een van die dikke stukken die de heer van GroenLinks heeft doorgenomen. Ik wilde hem bij de voornaam noemen. Doe ik maar even niet. Dat is echt een analyse. Dat is niet alleen maar een bureaustudie. Dat is een aantal keer gevallen, dat woord. Jazeker, er is een hele hoop data opgehaald. Maar die data zijn verrijkt, zoals dat zo mooi heet, met allerlei informatie van de wijkprofessionals. En dat zijn mensen van woningbouwcorporaties, die de hele dag daar rondlopen. Dat zijn onze handhavers. Dat zijn onze wijkmanager. Dat zijn alle mensen die elke dag in die wijk bezig zijn, met de bewoners in gesprek zijn ...

De voorzitter: En dus ook de Dordtse VVD.

De heer Merx: Die hebben we er niet in opgenomen. Die daar elke dag bezig zijn om te horen wat er leeft en proberen er iets aan te doen. En die herkennen een hele hoop van die data. En dat heeft geleid tot de prioritering. En dit geldt gaan we dan alleen inzetten op de leefbaarheid en de veiligheid. Het is echt data waar ook eigenlijk via een getrapte manier al fors in is geparticipeerd. Want ook alle Fixi-meldingen zijn hierin meegenomen, in deze analyses. Het is ook van de inwoners zelf. Laat ik daar heel duidelijk over zijn. Alleen waar ik al vrij snel achter was toen ik wethouder werd, is dat we eens moeten stoppen, dat de gemeente weer eens gaat bedenken wat goed is voor u. En daar geef ik de PvdA in zoverre gelijk in, het klinkt redelijk vaag die stukjes bij die wijkjes en straatjes waar we wat mee moeten. En dat hebben we bewust gedaan. Als ik in de organisatie vraag, wat zouden we daar moeten doen, dan komen er talloze ideeën. Maar dan neem ik u even mee terug naar drie jaar geleden, toen ik in Krispijn kwam.

De voorzitter: Geschiedenisleraren zijn nooit kort van stof.

De heer Merx: Als je me laat uitpraten, dan scheelt dat echt een hele hoop tijd. Waar Marja tegen mij zegt in het buurtcentrum, als jullie nog een keer gaan bedenken wat goed voor ons is, doen wij niet meer mee. En die heb ik heel goed in mijn oren geknoopt. En daar hebben we nu een wijkraad die hartstikke goed functioneert. En daar moeten wij als gemeente, als organisatie ons heen echt bijtrekken, want wij zitten in systemen en wij zitten in processen en zij zitten gewoon in oplossingen. En dat is wat die wijken nodig hebben. En dat is ook de reden waarom we dit op deze manier hebben aangepakt. En ook waarom we zeggen, we gaan nu de volgende stap van participatie in. En dat betekent dat we echt die wijk ingaan. En mijnheer Stolk van de VSP, we kunnen zeggen, komt u maar naar het buurtcentrum of het wijkcentrum, komt u daar maar vertellen. Er zijn helaas echt wijkcentra, ook in deze stad, waar de mensen niet komen. En niet de mensen in ieder geval die met die problemen zitten. Wij zullen die mensen moeten gaan opzoeken. En noemt u mij één buurtcentrum in de wijk Stadspolders. Die is er niet. Ook gewoon daar in die wijk moeten we daar weer naartoe. En er zijn natuurlijk wel plekjes waar mensen weleens komen, maar er is geen buurtcentrum, zoals wij dat georganiseerd hebben bijvoorbeeld op De Staart. Vandaar dat wij zeggen, wij moeten stoppen met de mensen maar verwijzen naar het buurtcentrum of naar het Stads kantoor of wat dan ook. Wij moeten in deze wijken echt gaan pinpointen, moeten wij naartoe. De mensen moeten niet meer naar de gemeente komen. De gemeente moet naar de mensen gaan. En niet alleen de gemeente, maar ook de woningbouwcorporaties, ook onze handhavers, ook Dordrecht Sociaal, ook de jongerenwerkers. Naar die plekken waar het echt nodig is. En is dan die bus, waar u allemaal toch wel wat problemen mee heeft, een ding wat we neerzetten, dan gaan die mensen met de armen over elkaar heen zitten wachten totdat er iemand aan de deur komt kloppen van, mag ik even mijn verhaal vertellen of mijn klacht uiten of mijn oplossing geven? Nee, het is een uitvalpost, in eerste instantie, waar we samen met de buurt willen gaan werken. We gaan daarnaartoe. We zetten dat ding dan neer. Daar hebben we inderdaad iemand nodig die dat ding neerzet en zorgt dat die goed is ingericht en dat die er op tijd is. Dan gaan de professionals die wijken in. Die gaan inderdaad langs de deuren, het is afhankelijk overigens van het probleem, om met die mensen te gaan praten en te organiseren dat er een gesprek plaats gaat vinden.

Van, zouden jullie willen meedenken, want op basis van onze analyses en uw eigen klachten in Fixi blijkt dat in deze wijk of in deze straat, moet ik zeggen, of dit buurtje dat en dat probleem speelt. Klopt dat?

De voorzitter: Daar zijn twee interrupties over. Ga ik eerst even naar de heer Stolk van VSP, en dan naar mevrouw Kamphuis van de SP. De heer Stolk.

De heer Stolk: Ik vind het een mooi betoog van de wethouder. En eigenlijk wat de wethouder zegt, is precies wat er al gebeurt. De wethouder gaf het ook aan, dat we met Fixi werken en met alle andere instrumenten die er zijn. En dit komt er eigenlijk dan bovenop. En ik zou graag willen, of de VSP, dat dat geld dan gebruikt wordt om inderdaad de oplossingen die opgehaald worden ook opgelost gaan worden. En of daar dat geld aan besteed kan worden? Want nu hebben we al zoveel problemen in de wijken, en we weten waar het zit. Het kan niet zo zijn dat de wethouder tegen mij, tegen de VSP zegt, we weten nog niet voldoende. Die analyse is wel goed. Maar de wethouder weet net zo goed als ik dat we overal al weten waar de problemen zijn, ook de politie weet het, ook de andere hulpverleners.

De voorzitter: Ik denk dat de wethouder nogmaals gaat benadrukken waarom dat in dit plan dan anders is.

De heer Merx: Voorzitter, klopt helemaal wat u zegt, maar dit is de volgende stap. Want wat hebben we aan een analyse als we weten wat de problemen zijn, als we vervolgens niet met die bewoners in gesprek gaan, ernaartoe gaan, echt in die straat zijn, echt bereikbaar en benaderbaar en aan die deuren gaan staan en zorgen dat we met die mensen in gesprek komen, dat het vertrouwen van onze inwoners terugkomt in de overheid. En dat we daadwerkelijk met dat geld, niet alleen dat busje, want we gaan geen zeg ik maar even richting PvdA, miljoen uitgeven aan busjes. We geven maximaal 75 duizend euro uit, dat is een behoorlijke smak geld, aan een busje. En we hebben inmiddels bedacht met elkaar, misschien moeten we dat ding maar eens gaan leasen. Dat scheelt ook weer wat geld. En als het dan inderdaad niks zou zijn, wat ik absoluut niet geloof, dan zeggen we dat leasecontract op en moeten we wat anders bedenken. Maar dat geld wat we vrijgemaakt hebben, dat gaan we juist proberen, niet proberen, dat gaan we echt concreet investeren in die straat, in dat buurtje, maar wel op basis van wat de mensen aangeven van wat helpt om hun problemen daar op te lossen.

De heer Stolk: Voorzitter.

De heer Merx: En dat is dan de next step. Want eerst heb je de analyse nodig om te weten, wat is er aan de hand. En vervolgens moet je met die mensen in gesprek om te bepalen wat je er vervolgens aan gaat doen.

De voorzitter: De heer Stolk, heeft u een andere vraag of heeft u een herhaling van uw standpunt?

De heer Stolk: Laat maar even.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis, heeft u nog een vraag?

Mevrouw Kamphuis: Ja, voorzitter. Ik wil via u aan de wethouder vragen, ik vind het een mooi plan, lekker de wijk ingaan en met mensen echt gaan praten die daar wonen en die weten wat er speelt en weten hoe het moet opgelost worden. En dat het dan opgelost wordt, dat is helemaal mooi, want dan krijg je inderdaad het vertrouwen terug die we kwijt zijn. Maar waarom kan het niet vanaf buurt-, wijkcentrum en van Het Staatje? Want zo kan Het Staatje ook blijven, en dan heb je win-win.

De voorzitter: Wethouder Merx.

De heer Merx: Helemaal eens. We zijn het helemaal eens. Dit komt niet in de plaats van. Want als wij daar die mensen weer bereiken en die mensen achter de voordeur uitkomen en samen met ons en met al die andere participanten, die ook mee gaan tekenen, die hartstikke enthousiast zijn over dit plan, mee willen gaan denken aan, wat zijn de oplossingen, dan kunnen we ook die mensen verleiden om naar die, voor zover aanwezig, buurtcentra te gaan komen, om dat weer te vullen. Want u heeft het over Het Staatje, maar het buurthuis op de Maasstraat, daar gebeurt niet zoveel. Daar komen heel weinig mensen. Dat weet u. Hebben we het weleens over gehad. En wat zou het mooi zijn als we dat weer gevuld kunnen krijgen, omdat mensen weer denken, verhip, eindelijk staat die overheid weer eens voor ons klaar. Eindelijk kunnen we met die overheid gaan praten over, wat kunnen we precies doen om het probleem in onze straat op te gaan lossen? En dan kunnen we kijken of we die mensen weer dat buurtcentrum in krijgen.

De voorzitter: Het is helder waarom de wethouder vindt dat die mobiele, ik wilde Mobiele Eenheid zeggen, maar dat is het niet, dat busje noem ik het even, sorry, jongens, ook de wijk ingaat. Ik stel voor om eventjes de andere beantwoording van de wethouder af te luisteren, want anders komen niet alle andere onderwerpen ook aan bod.

Mevrouw Kamphuis: Voorzitter, maar sommige partijen gaan een halfuur spreken. En ik heb een klein vervolgvraagje, en dat mag niet.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis, we willen natuurlijk toe naar politieke sturing. Dat staat u vrij. De wethouder gaat nu niet het plan herschrijven. Als u hier iets anders mee wil, dan is het veel verstandiger om met de commissie in discussie te gaan, hoe gaan we dit amenderen om hier iets anders van te maken? We moeten ook een beetje inschatten van, wat is de meest efficiënte weg om de politieke doelen te bereiken?

Mevrouw Kamphuis: Kleine vraag waar ik een toezegging van kan krijgen, zou ik wel blij mee zijn.

De voorzitter: Maar waar wilt u dan precies een toezegging op?

Mevrouw Kamphuis: Dat bijvoorbeeld die wijkcentra, die heb ik verleden vergadering gehoord dat die tijdelijk zijn, die kleine wijkhavens. Ik wil graag vragen, zijn die wel tijdelijk of niet? Want dan weet ik wat ik moet stemmen dadelijk.

De voorzitter: We hebben net al gehoord dat de mobiele wijkhub is geen vervanging.

Mevrouw Kamphuis: Maar Het Staatje bijvoorbeeld, er werd gezegd dat die tijdelijk was. Die moet dan weg. Mijn vraag is, mag Het Staatje dan blijven, dan krijg ik daar een toezegging van, of niet?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Merx: Die vind ik leuk. Dat is niet onderdeel van dit voorstel. Dit komt niet in plaats van welk buurtcentrum dan ook. De discussie over buurtcentra en Het Staatje of het Vogelnest of andere dingen, of die al dan niet tijdelijk zijn, is een andere discussie. Dat staat los van de wijze waarop wij problemen in bepaalde straten, buurtjes willen gaan aanpakken en de mensen weer willen betrekken in de aanpak. En dat staat los van de discussie over of Het Staatje wel of niet moet blijven. Ik weet dat u daar een warm pleitbezorger voor bent, en het wordt druk bezocht, maar dat is een andere discussie.

Mevrouw Kamphuis: Waarom werd dan, via de voorzitter, in die vergadering waar deze plannen werden besproken dat wel gezegd dat die tijdelijk was? Vandaar dat ik er zo op hamer.

De voorzitter: Maar als u dat permanent wil maken, dan moet u dat doen bij een agendering over de wijkcentra. Dit gaat niet over een wijkcentrum. Even de rest van de woordvoering en dan de andere eventuele vragen.

De heer Merx: Dat busje, nogmaals, is geen vervanging van, dat is een aanvulling op. En discussie over al dan niet sluiten van wijkcentra, dat hoort op een andere plaats. Dat busje wordt, wat ons betreft, gebruikt om enerzijds hier met de bewoners in gesprek te komen. En dan is het niet de bedoeling dat we daar gaan zitten, nogmaals. En ook de angsten die er zijn, dat mensen helemaal niet aan gaan kloppen als het gaat over veiligheid, dan zou je daar niet bij het busje komen, want dan is het niet anoniem. In de eerste plaats, we gaan zelf ook zoveel mogelijk de deuren langs. Bovendien is veiligheid niet altijd meteen iets van dat men zegt, er wonen hier zware criminelen of zo. Ik bedoel, dat is ook veiligheid. Maar daar gaat het vaak niet om. Vaak gaat het om, het is te donker of de heggen zijn te hoog of ik kan mijn auto niet kwijt en ik moet hem 300 300 meter verderop parkeren en ik moet door een donkere straat naar huis lopen, dan voel ik mezelf onveilig. En dat zijn hele andere onderwerpen rondom veiligheid, die prima besproken kunnen worden bij of in de omgeving van dat busje.

De heer Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Stolk, VSP.

De heer Stolk: Ik wil hier toch even op inhaken. Want we hebben het over allemaal situaties, maar we hebben daar Fixi voor. En als we Fixi inzetten, dan krijgen we steeds nul op het rekest. En waarom moeten we hier dan niet iets aan doen, aan al die Fixi-meldingen die eigenlijk in de prullenbak gegooid worden, of niet uitgevoerd of niet altijd uitgevoerd worden?

De voorzitter: Wethouder, kunt u nog een keer antwoord geven op deze vraag, want u heeft het eigenlijk al verteld.

De heer Merx: Voorzitter, ik probeer het nog een keer. En ik heb het inderdaad al een paar keer geprobeerd te vertellen. In de grondslag van deze analyse zitten ook de Fixi-meldingen. Als u zegt, die dingen worden in de prullenbak gegooid, er wordt niks meer gedaan, dan werp ik dat verre van me. Voor deze wijken zitten die Fixi-meldingen. En bovendien worden alle Fixi-meldingen zo goed als mogelijk, en dat gaat echt weleens een keer mis, ook opgepakt. Maar die Fixi-meldingen bij elkaar en andere data, die geven misschien weleens een blik van een ander probleem. En dan kan het te maken hebben, wat net al is gezegd, met bijvoorbeeld de samenhang in een buurt. Hoe is die buurt opgebouwd of wat voor soort mensen wonen daar? En dan duidt dat vaak op andere problemen. Bijvoorbeeld, heel kort, en ik ga er geen hele discussie over voeren, maar afvaldumpingen duidt vaak op andere problemen dan puur het feit dat er afval gedumpt wordt. Daar kunnen weleens hele andere dingen achter zitten. Busje wordt ook gebruikt voor hele andere dingen wat al is gezegd, als er eens een keer wat aan de hand is in een buurt. Ik heb vorige keer genoemd, volgens mij, ook het feit als er een keer ergens een granaat aan een deur wordt gehangen, wat nog eens een keer voorkomt, dan kun je dat busje daar inzetten om met de professionals die daar verstand van hebben daar echt in de buurt voor die mensen er te zijn. Busje, is ook gevraagd, zijn er andere voorbeelden van gemeenten waar dat gebruikt wordt? Rotterdam is al genoemd. Daar heet het inderdaad de wijkhub. Gebeurt wel wat meer in, want er worden ook paspoorten en dat soort dingen, activiteiten gedaan. Dat zijn we niet van plan. In Den Haag, de gemeentebus, wordt die gebruikt. In Vlaardingen, meen ik, wordt die gebruikt. Daar heet hij weer de buurtbus. En in Amersfoort heet hij de koffiebus. Dat zijn zo een paar voorbeelden van gemeentes waar zo'n bus voor soortgelijke activiteiten wordt gebruikt en waar men best wel enthousiast is over het gebruik van de bus en waar het ook werkt. En dat zijn ook bussen die volgens mij, voor zover mijn informatie reikt, niet in de plaats gekomen zijn van, maar een aanvulling zijn op. Het geld, daar is al een hele hoop over gezegd. Het busje, wat ik al zei, daar hebben we voor geraamd 75 duizend euro. Als het voor 30 kan, vind ik het ook goed, want dan kunnen we dat geld beter investeren in de wijken. Maar we hebben wel iets van beheer erop nodig. We hebben iemand nodig die dat ding er neerzet. We moeten zorgen dat er materiaal is, en communicatiemateriaal om in die wijken, echt in die buurten aanwezig te zijn. Dan loop ik even heel snel door wat de verschillende partijen genoemd hebben.

De heer Burakçin: Voorzitter.

De voorzitter: Voordat u verdergaat, de heer Burakçin, GroenLinks.

De heer Burakçin: Toch een korte vraag inderdaad over de bezetting van dat busje. U zal het niet zeggen, maar ik heb ervaring met zo'n mobiele toezichtpost, ook in Rotterdam. En mijn ervaring is dat inderdaad zo'n busje beschikbaar wordt gesteld, en degene die het gebruikt rijdt inderdaad ernaartoe. En voor de rest is het inderdaad aan de partners die dat gebruiken. Maar nu lees ik ook over een scholing die iemand moet krijgen over de-escalerend optreden. Kan de wethouder daar dan iets meer over vertellen? Want waarom is dat in dit geval nodig?

De voorzitter: Wethouder Merx.

De heer Merx: De-escalerend optreden, dat lijkt mij niet echt heel erg noodzakelijk. Het is vooral iemand die het beheer doet van het busje, die zorgt dat dat ding op de juiste plek komt. En als het mocht blijken dat dat ding op plekken komt waar je echt iedereen van je af moet slaan, dan moet je je maar eens afvragen of je daar wel met je busje naartoe moet en of er niet een andere maatregel eerst noodzakelijk is. Zo erg is het hier niet in deze stad. Ik geloof niet dat dat echt heel erg noodzakelijk is.

De heer Burakçin: Maar ik lees volgens mij toch echt wel dat er dat personeel geschoold gaat worden. Wat houdt dat dan in?

De heer Merx: De-escalerende scholen, u haalt er een dingetje uit die ik nog niet eens scherp heb, om het zo maar te zeggen. Nou snap ik hem. Wat we zoeken, is iemand die het profiel heeft van een wijkconciërge. Die goed in contact kan komen met mensen. Die heel aanspreekbaar is. U kent misschien Johan in Dordt West? Niet. Ik zou echt kennis met hem maken. Maar dat is iemand, zo'n soort profiel, en we hebben inmiddels twee anderen ook gevonden, dat zoeken ze. Zijn gewoon hele benaderbare, vriendelijke mensen, die goed in contact staan met de inwoners.

De voorzitter: Als ik het even mag vertalen, is dat wat daar staat wordt eigenlijk mee bedoeld de functie van een wijkconciërge, zoals we hem ook al kennen uit de andere wijken.

De heer Merx: Ja. Dan ga ik even heel snel door, voor zover ik het al niet heb behandeld. Hoe wordt geborgd dat de inwoners echt invloed kunnen uitoefenen? Dat is precies het doel. We gaan echt die wijken in. Dat heb ik net al volgens mij voldoende toegelicht. De straten in. En we gaan horen van die mensen wat ze zelf vinden wat nodig is. En dat willen we ook graag doen. In aansluiting op wat de heer Tutupoly zegt, we gaan niet voorstellen om het geld in organisaties te stoppen, want waar blijft het dan? Wat wordt het dan voor gedaan? We willen echt concrete maatregelen zichtbaar voor de bewoners waarvan ze zeggen, verhip, er is echt geluisterd, ik heb ook gezien dat er iets mee gedaan is. De voortgang één keer per jaar, dat kan ik toezeggen. Dat wordt dan inderdaad niet een hele uitgebreide analyse, à la data en outcome effectmetingen, want dat is te kort. Maar we willen wel u gewoon meenemen in, wat hebben we gedaan? Hoe vaak hebben we de eerste bus ingezet? Waarvoor is hij ingezet? En welke resultaten hebben we inmiddels bereikt, in termen van output? Als mensen zeggen, we willen graag dat hekken gesnoeid worden, om maar een voorbeeld te noemen, hebben we dat dan ook gedaan?

De voorzitter: De heer Wringer, Beter voor Dordt.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Komt er wel een grondige eindevaluatie aan het einde van het project?

De voorzitter: Dat is een goede vraag. Wethouder Merx.

De heer Merx: Jazeker. Wij gaan dit echt wel met elkaar analyseren. Het is de bedoeling dat we dit verder inzetten. Want ik denk zelfs dat als we deze methode verder gaan uitwerken en in de stad gaan toepassen, dat het zelfs geld gaat schelen. Want nu storten we geld uit als het ware, we doen overal de heggen en overal dit en overal dat en dan zitten mensen, waarom doen ze dat hier? Is helemaal niet nodig. Ik denk dat dat juist geld gaat schelen. Maar vandaag is die analyse ook echt nodig van, wat hebben we bereikt, wat zijn de effecten die we bereikt hebben? Zeker. Even kijken. We hoeven het geld niet uit te geven. Dat geldt eigenlijk voor alles, mijnheer Stolk, van de VSP. Ik denk dat we dit wel uit moeten geven, omdat ook de mensen in Oost en in het Centrum recht hebben op investeringen in hun gedeelte van de stad. Alles dunnetjes overdoen, dat is het niet. Dat heb ik net al genoeg toegelicht, dat is een aanvulling op. Als mensen zich schamen als ze in een busje gaan staan. Daar ben ik het ook niet mee eens, heb ik net ook toegelicht. Lijnbaangebied is er een busje weggehaald.

De voorzitter: Dat stond los van de gemeente. Dat ging over een christelijke organisatie, die stond daar met een jongerenbus. Dat was dat verhaal.

De heer Merx: Maar die staat er. En dat hebben we ook onlangs weer wat geld toegestopt. Ik ben blij dat u dat busje belangrijk vindt. Dan kunt u niet anders zeggen dan dat dit busje ook belangrijk is.

De heer Stolk: Voorzitter, dat doen we niet.

De heer Merx: Daar was ik al bang voor. Even kijken. Doen we wijkcentra niet te kort? Nee, ik denk juist dat als we weer in contact komen met de mensen dat we ze kunnen gaan toeleiden naar de wijkcentra. Genoeg aandacht voor de leefbaarheid en veiligheid in de wijken, het CDA, zeker. Instelling wijkhub, succesverhalen, ik heb ze net genoemd. Die gemeentes zijn best enthousiast over de manier waarop het busje wordt ingezet. Participatie is veel ruimte voor, SP. Kan ook minder kosten door bijvoorbeeld aan te sluiten. We werken samen met allerlei organisaties. Het is niet alleen de gemeente die daarnaartoe gaat. We gaan echt samen met de woningbouwcorporatie, met Dordrecht Sociaal, met de politie, met al die professionals die in die wijk daar bezig zijn. En het is afhankelijk van het probleem welke organisaties en professionals op dat moment op die plek aanwezig zijn. Even kijken. Elk jaar een RIB, ook ChristenUnie/SGP. De rest heb ik volgens mij behandeld. Participatie achteraf is geen goed idee, vindt Op Ons Eiland. Ik heb hopelijk toegelicht dat we juist ook getrapt de participatie aan de voorkant hebben gedaan. Maar voor de daadwerkelijke maatregelen die we gaan nemen, de participatie inderdaad nu gaan oppakken. Anonimiteit heb ik het over gehad. Ik ben er bijna hoor.

De voorzitter: Er komt echt een kleine minivraag van de heer Tutupoly.

De voorzitter: Eerst terug naar de fractie voor overleg. De heer Kuhlmann, Dordtse VVD.

De heer Kuhlmann: De Dordtse VVD kan zich aansluiten bij Partij voor de Dieren, Beter voor Dordt en CDA om het als hamerstuk naar de raad te sturen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Tutupoly, Op Ons Eiland.

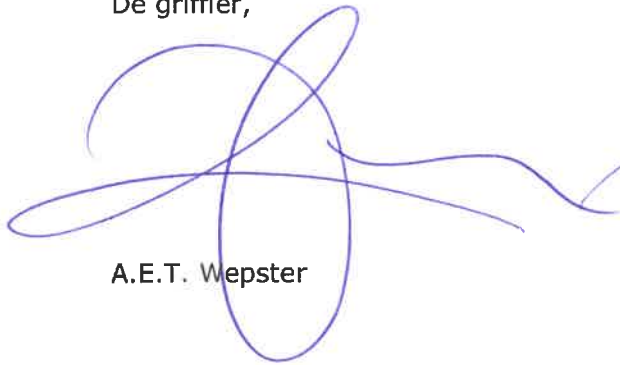
De heer Tutupoly: Ik neem het in ieder geval mee terug naar de fractie. En voor zover nodig zal er dan eventueel een amendement of motie komen.

De heer Stolk: Voorzitter, wij nemen het ook mee terug naar de fractie.

De voorzitter: Is het verstandig, aangezien de partijen eigenlijk eerst willen overleggen met de fractie, om het voor nu als hamerstuk door te sturen, en als de moties en amendementen erbij komen, dan wordt dat automatisch een bespreekstuk. En dan inderdaad kunnen we alvast meegeven dat dat twee minuten spreektijd gaat zijn. Overigens de wethouder wel één, maar dat gaan we gewoon lekker niet doen, want wij zijn een hele kritische raad. Allemaal hartelijk dank voor de inbreng vanavond. We zijn op tijd klaar. Bedankt daarvoor. Neem uw bordjes en flesjes mee. En een prettige avond.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 1 juli 2025.

De griffier,

A.E.T. Wepster

De voorzitter,

N. Mol

De heer Tutupoly: De wethouder gaf aan dat in ieder geval één keer per jaar een soort van evaluatie plaatsvindt, of in ieder geval terugkoppeling. Worden dan ook de doelen smart gemaakt van, wat willen we bereiken en wanneer zijn we tevreden?

De voorzitter: Wethouder Merx.

De heer Merx: Die doelen in zoverre smart gemaakt, we gaan nu echt met die bewoners in gesprek om te weten en te horen of zij A, zich herkennen en B, wat dan hun oplossing zou zijn. Dan gaan we echt in gesprek. En als zij een mooi plan hebben en we kunnen het betalen en we kunnen het doen, dan gaan we het uitvoeren. En dat gaan we aan hun terugkoppelen. En dan willen we ook graag van de bewoners horen, heeft het gewerkt? We weten overigens ook dat in Sterrenburg bijvoorbeeld hebben we een tuin aangelegd met allerlei prachtige materialen, volop in geparticipeerd, het vraagt nog wel steeds aandacht van de woningbouwstichting en van ons om het gebruik daarvan dan ook daadwerkelijk te stimuleren. Want niet iedereen is dan vervolgens in staat om het zo te organiseren dat het ook echt gebruikt wordt. Soms vraagt dat nog wat extra aandacht.

De voorzitter: Echt de laatste dingen van de wethouder, en dan moeten we met elkaar een conclusie gaan trekken over het vervolg van dit raadsvoorstel. Wethouder Merx.

De heer Merx: Even kijken. Hier was ik al geweest. We gaan niet investeren in organisaties. Althans, dat zou niet mijn advies zijn. Juist in datgene wat we willen bereiken. Zoveel mogelijk de wijk in, Beter voor Dordt. Inderdaad, zijn we het helemaal over eens. Mobiele wijkpost. Volgens mij heb, ik denk ik, alles gehad.

De voorzitter: Ik wilde net zeggen, volgens mij heeft u alles wat ter sprake is gekomen wel gedekt. Ik zag net zelfs nog een paar handen. Er zijn natuurlijk partijen het volledig ermee eens, die zeiden al, het had een hamerstuk kunnen zijn. Er zijn ook veel partijen die twijfelen over bijvoorbeeld de mobiele post of een ander stuk uit verhaal. Ik ga echt de hele open vraag aan de commissie stellen, wat wilt u hier verder mee? Is er behoefte aan een tweede oordeelsvormde sessie? Wilt u dit meenemen naar de raad als een bespreekstuk, aan de hand van moties en amendementen? Zegt u, ik geloof het wel, maak er maar een hamerstuk van? De heer Klerk, van het CDA.

De heer Klerk: Voorzitter, dank u wel. Ik was in mijn bijdrage wat kritisch over de mobiele wijkpost. Ik vroeg aan de wethouder, overtuig me maar. En dat is hem wel aardig gelukt, moet ik zeggen, onder de voorwaarde dat we het niet meer over een busje hebben, maar over een mobiele wijkpost. En dan mag het van ons als hamerstuk naar de raad.

De voorzitter: Klinkt inderdaad minder eng, een mobiele wijkpost. Dat klinkt beter dan busje. Als hamerstuk. Mevrouw Kamphuis, van de SP.

Mevrouw Kamphuis: Ik ga overleggen met de fractie of we een motie gaan indienen, ja of nee.